

GORENJSKI GLAS

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA ZA
GORENJSKO

Odprte strani

Ljubljanski nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar

Cerkev je del družbe in se mora zato zanimati tudi za politična vprašanja

da Cerkev postaja zadnja časa pome "ben bolnični subjekt pravilni" - Ker so vem del družbe se mi...
da Cerkev postaja zadnja časa pome "ben bolnični subjekt pravilni" - Ker so vem del družbe se mi...
da Cerkev postaja zadnja časa pome "ben bolnični subjekt pravilni" - Ker so vem del družbe se mi...

dr. VINKO POTOČNIK

LEA MENCINGER

Pisatelji so vedno potrebovali mišljenjsko avtonomijo in nobenega kompasa

pogovor z Rudim Seligom, predsednikom Društva slovenskih pisateljev

MARIJA VOLČJAN

16

ljubljska banka

Temeljna banka Gorenjske Kranj

Gorenjc in banka — formula prihranka

Osamljenost bi pomenila mojo znanstveno smrt

Karte na mizo

Ta čas se iztekajo razprave o organiziranju in delovanju zdravstvenih skupnosti in organizacij v Sloveniji, kjer je predvideno, naj bi bil v spremenjeni zdravstveni zakonodaji dvojni način financiranja zdravstvenega varstva: v republiški zdravstveni skupnosti bi združevali denar za bolnišnično in specialistično zdravstveno varstvo, na območni ravni pa za vse ostalo. Predlog ima v obdobju, ko se mrzlično iščejo rešitve v prerezadobljenem, hiperorganiziranem in obubožanem zdravstvu, nedvomno nekaj prednosti. Republika je širša rizična skupnost, v njej bi bila lažje obvladljiva draga in strokovno zahtevna bolnišnična dejavnost. Laže bi bilo tudi nadzirati doslej megalomansko širjenje bolnišnične mreže.

Pomisliki na predlagano rešitev spet prihajajo z Gorenjske, kjer na razmišljanja o novi zakonodaji vplivajo na eni strani dobre izkušnje iz regijskega povezovanja in na drugi že prislovitvena gorenjska varčnost, saj so tu takoj izračunali tudi finančne učinke predlagane novosti. Pri skupni blagajni bo vsakomur cilj trošiti skupna sredstva in pritisk na bolnišnice se utegne povečati. Bati se je tudi, da bo osnovno zdravstvo svoje gmotne težave blažilo tako, da bo hitreje in manj kritično ubrala pot bolnišničnega in specialističnega zdravljenja, tembolj, ker ni razvit strokovni nadzor, ki bi to preprečeval. Slovenija je majhna, toda bolnišnično zdravljenje ima različno razvito, prav tako pa tudi koriščenje tega dela zdravstvenega varstva. Tisti, ki so doslej uspeli zmanjšati

to najdražjo obliko zdravstva, bodo združevali denar pod povsem enakimi pogoji kot oni, ki so neracionalno trošili. Nov način naj bi odprl tudi regijske meje. To utegne povečati tudi pritisk na Klinični center. Bodo morali tam spričo večjega priliva težjih bolnikov od vsepovsod odklanjati lažje, hkrati pa zanje ne bo dovolj prostora tudi v domačih splošnih bolnišnicah? Ali to pomeni, da bo tudi za Gorenjce ob večjih stroških manj bolnišničnega zdravljenja? V regijskih bolnišnicah pa se boje, da utegnejo neurejena vprašanja glede Kliničnega centra usodno vplivati tudi na normalen razvoj splošnih bolnišnic po Sloveniji.

Še vprsto vrašanj poraja predlagana novost, npr. solidarnost, ki je povzročala težave, ker so nekateri stalno prejimali solidarnostno pomoč, drugi pa jo stalno dajali, ob tem pa prvi domala boljše razvili zdravstveni standard kot drugi. Ta težava z novim načinom brčkone ne bo odpravljena, le manj nadzora bo nad njo. Z novostjo pa pričakujejo tudi manj lokalnih vplivov. Toda ali ne sloni ves naš delegatski sistem na teh vplivih, ali niso pritiski od spodaj, če pozivajo k razumni porabi in varčevanju, celo dobrodošli?

In še zadnji pomislek. Vse kaže, da bo zakon spremenjen po hitrem postopku. Nedvomno se zaradi znanih gmotnih težav v zdravstvu hudo mudi, toda vseeno je treba dati oboje karte na mizo, te za in one proti, kajti od odločitve je odvisno tudi narodovo zdravje.

D.Z. Žlebir

Spomnimo se jih — Naj ob dnevu mrtvih ne ostane noben, še bolj oddaljen grob, brez cvetja, prižgane svečke. Osrednja gorenjska komemoracija bo v torek, 1. novembra, ob 10. uri v Dragi in ob 11. uri v spominskem parku v Begunjah. — Foto: D. D.

Banke naj resnično postanejo banke

Kranj, 27. okt. - V okviru interne izobraževanja je gorenjskim bančnikom danes spregovoril dr. Ivan Ribnikar, naš največji ekspert za finance, ki zdaj vodi posebno zvezno komisijo za reformo monetarno kreditnega sistema. Opozoril je, naj osnutek novega zakona o bankah, ki je datiran s 7. oktobrom in že kroži med bančniki, preprosto odlože, ker sta njegov duh in vsebina zgrešena, zadnje dva dni so ga namreč v komisiji napisali na novo, tako da bodo banke res postale banke, kar seveda pomeni očiščenje aktive Narodne banke, kar bi potegnulo za seboj finančno sanacijo poslovnih bank in gospodarstva. Tega seveda ne bo moč napraviti čez noč, dr. Ribnikar je govoril o »mostu« do leta 1993, ko naj bi prišli do realne vrednosti naših financ. - mv

Zlata YU-kuharska ekipa

Bled, oktobra — Ekipa petih slovenskih kuharjev, ki jih je vodil glavni kuhar hotela Toplice Bled Janez Lenček, se je na kuharski olimpiadi v Frankfurtu odlično izkazala. Domov se je vrnila z olimpijskim zlatom. Čestitamo! dd

Kandidat za člana slovenskega predsedstva izvoljen

Dr. Ivan Ribnikar dobil finale

Ljubljana, 27. oktobra - Na temeljnih kandidacijskih konferencah je med kandidati vodil Igor Bavčar, po občinskih kandidacijskih konferencah pa se je tehtnica vedno bolj nagibala v prid dr. Ivana Ribnikarja, ki je po odstopih Silva Gorenc in četrtek in Živka Pregla včeraj na sami republiški kandidacijski konferenci dobil v drugem krogu glasovanja 123 glasov, Igor Bavčar pa 61. Ribnikarja morajo sedaj izvoliti še občinske skupščine, slovenska mladinska organizacija pa napoveduje akcijo za neizvolitev Ribnikarja, ker meni, da je njen kandidat Bavčar izgubil v nepoštenem boju.

vem vzoru z zadnje seje CK ZKJ v Beogradu povedali, za koga bodo glasovali.

Grajanji so bili primeri odstopa od kandidature zadnji hip, še bolj pa način, da kandidat, ki odstopa svetuje, za koga naj njegovi zagovorniki glasujejo, prav tako pa so bile pripombe, da bi morali tako strogo kot Bavčarjevo delo, ki je v marsičem penotilo slovensko javno mnenje v podporo republiškem vodstvu, oceniti tudi delo drugih kandidatov.

Republiška kandidacijska konferenca je najprej glasovala o kandidadni listi, na kateri so bili Igor Bavčar, Ivan Pučnik, dr. Ivan Ribnikar in naknadno po glasovanju na sami konferenci še dr. Avgust Majerič, dr. Dane Melavc in Marjan Starc. V prvem krogu glasovanja sta večino dobila Bavčar, 81 glasov, in Ribnikar 135 glasov. V finalu pa je 184 članov kandidacijske konference, manjkala sta le dva, dala Bavčarju 61 glasov in Ribnikarju 123, ki je tako kandidat za člana slovenskega predsedstva. J.Košnjek

Energetski vir prihodnosti je plin

Po letu 1990 postopna širitev plinovoda

Škofja Loka, 26. oktobra - Potem ko je slovenski izvršni svet (namesto zveznega) končno podpisal dokument o izgradnji plinovoda za dobavo alžirskega plina, je tudi Petrolovo podjetje Zemeljski plin odprlo ušesa za kupce, ki so pripravljeno financirati gradnjo plinovoda. Med zelo resne kandidate sodijo Škofjeločani.

Ti imajo že dobre izkušnje s plinom v tovarnah na Trati. Prepričani, da je prav plin energetski vir prihodnosti, želijo postopno zgraditi plinovod na celnem območju mesta Škofja Loka, nato pa tudi proti Železnikom in Žirem. K temu cilju jih vodi skrb za čim bolj čisto in zdravo okolje, ne nazadnje pa tudi sama cena; stroški izgradnje plinovodnega omrežja je približno petkrat nižji od stroškov izgradnje toplotnega omrežja. Temu primerno so nižji stroški vzdrževanja sistema. Izgub

praktično ni, prednost plina pa je tudi ta, da se v primeru morebitne prekinitve dobav kot rezervni vir toplote lahko uporablja nadomestni plin, mešani plin propan-butan-zrak.

In kako nameravajo v škofjeloški občini zastaviti nadaljnjo plinifikacijo? Najprej bo treba urediti papirje, spremeniti srednjeročni in dolgoročni razvojni plan. Glede na to, da je idejna rešitev nadaljnje plinifikacije za območje Škofje Loke že sprejeta, bi prihodnji dve leti bil čas za izdelavo urbanistične in projektne dokumentacije, po letu 1990 pa bi po mestu Škofja Loka že lahko postopno širili omrežje in se vzporedno s tem lotevali nujne obnove večjih kotlovnice za ogrevanje poslovnih prostorov, stanovanjskih blokov in stolpnice.

V naslednji petletki bodo Škofjeločani, ki imajo poseben odbor za plinifikacijo, pripravili tudi strokovne rešitve, urbanistično in projektno dokumentacijo za plinifikacijo Železnikov (če bo denar, bodo začeli graditi plinovod) ter za Poljansko dolino do Žirov.

H. Jelovčan

Kranj, 26. oktobra - Miličniške patrulje so po Gorenjski ustavljale voznike in preverjale, koliko spoštujejo zakonsko določilo o uporabi varnostnega pasu. Čeravno je zdaj kazni za onega, ki ni privezan, že kar deset tisočakov, se vozniki in sopotniki na prednjem sedežu še vedno sila redko privezujejo. - Foto: F. Perdan

Deset mesecev je minilo

Želje in cilji zmagujejo težave

Kranj, 27. oktobra - Še malo in potegnili bomo črto pod leto, ki smo ga s cilji, željami in z dobršno mero upanja zaradi precejšnje negotovosti zastavili. Ocene in pregledi rezultatov poslovanja so po devetih mesecih ponekod in za nekatere malo boljši, drugje spet slabši. Ob upoštevanju podatkov, ko po desetih mesecih lahko tudi že precej natančno slutimo, kakšen bo konec tega leta, pa se kaže slika, kakršno bi ob iskanju še tako mogočih in nemogočih opravil najraje vrgli na smetišče in pozabili nanjo.

Vendar pa so med zgrešenimi potezami ustvarjanja letošnje slike tudi takšne, ki smo jih lahko veseli in ki kar mentorsko kažejo, kje in kako v prihodnje nadaljevati ali pa začeti. Marsikje v krajevnih skupnostih na Gorenjskem z eno besedo kriza ni uspela pokvariti, ampak je opozorila, da se nekaj podira in

da je položaj brezizhoden. Ceste, telefoni, elektrika, vodovodi, prostori in naprave, ki rešujejo težave, s katerimi so se spopadali že veliko prej, v teh dneh bogatijo in razveseljujejo kraje in ljudi v njih. V povprečju so bile gorenjske krajevne skupnosti, in bodo še tja do zime oziroma snega, kar eno samo gradbišče.

Če kje, potem si je letošnja kriza v krajih, kjer je prostovoljno delo, pa tudi nelahko odpovedovanje zaradi dogovorjenih prispevkov za posamezne akcije, bilo trden temelj željam in ciljem, polomila zobe. Tam, kjer je bil dinar širše skupnosti petkrat, desetkrat premajhen, so ga obogatili ljudje sami. Tako pa bi se morali lotevati začetka tudi v prihodnje. Kajti le želje in cilji ob prepričanju in volji, kot smo jima bili priča letos v krajih na Gorenjskem, lahko zmagujejo težave.

A. Žalar

GORENJSKI GLAS
GRAFIČNE STORITVE

JOŽE KOŠNJEK
NOTRANJEPOLITIČNI KOMENTAROgraja nedotakljivosti se
maje

Jugoslavija je država, v kateri smo oblikovali in zaščitili v interesu varovanja njenih temeljev in državnih skrivnosti številne organe, dejavnosti, dokumente, gradiva in podobno. Zaradi tega so se množile tako imenovane tabu, nedotakljive teme, o katerih je bilo pregrešno razmišljati, kaj šele pisati in javno govoriti o njih. Izgubljali smo razsodnost in merila, kaj je resnično lahko državna ali kakršna koli druga tajnost, kaj ima javnost pravico zvedeti, kaj imajo tudi legalni predstavniki in organi ljudstva pravico nadzirati in česa ne. Opozorilni prst na ustih je bil prepopost in vse to je sejati kar močno kaljivo seme nezaupanja med ljudi. Od takšnega ravnanja, ki je večkrat mejilo že na nelogičnost (lahko bi uporabili še hujši izraz), od katerega so imeli najmanj koristi prav posamezniki in organi, ki so bili dolžni takšno delo opravljati.

Ce upoštevamo razmere v vsej Jugoslaviji, potem smo v Sloveniji prvi začeli podirati ograje nedotakljivosti in se zavzemati za večjo javnost dela in tudi za nadzor organov oblasti nad delom služb in ustanov, ki jim je družba zaupala to odgovorno delo. Pobeževanje s priprtem in sojenjem četverici v Ljubljani sta se zavest in spoznanje, da pač tako moramo ravnati prebudila in utrdila. Pustimo sedaj ob strani, ali je Bavčarjev odbor legalen ali ne, ali ravna prav ali ne. Neizpodbitno je dejstvo, da je odbor prebudil tovrstno zavest in spodbudil resna razmišljanja, da mora družba z legalnimi organi oblasti odigrati nadzorno vlogo tudi na tem področju. Nov korak k uresničevanju tovrstnega nadzora je organiziranje sveta za varstvo človekovih pravic pri predsedstvu republiške konference SZDL.

Slovenska skupščina je delo na tem področju nadaljevala z oblikovanjem komisije za nadzor dela službe državne varnosti in komisije, ki bo proučila okoliščine in posledice procesa v Ljubljani. To je naloga skupščine, take organe imajo mnogi predstavniki organi po svetu in v tem oziru res nismo inovatorji, smo se pa odločili za nekaj novega, svežega v jugoslovanski politični praksi. Ne gre za izganjanje hudice, ampak za politično in strokovno ugotavljanje, ali je bilo v obeh primerih vse tako, kot bi moralo biti. Obe komisiji ne bi smeli kloniti pod morebitnimi pritiski s te ali one strani, ampak svoje delo opraviti samostojno in strokovno. Nadzorna vloga skupščine prihaja prav v takih primerih do prave veljave.

V Škofji Loki terjajo cenejšo in učinkovitejšo občinsko "nadgradnjo"

Tokratni poskus z več
uspeha?

Škofja Loka, 26. oktobra - Že pred slabimi tremi leti si je posebna komisija prizadevala najti čim bolj racionalno organizacijo za strokovne službe občinskih siso in upravnih organov. Žal je morala poklekniti že na pragu, saj so bili odpori, zlasti v silih, prehudih, očitki, češ da ji gre za ukinitve sistema samoupravljanja, pa le pregrobi; razen tega za prevrtitev občinske "nadgradnje" tudi ni bilo potrebne politične podpore v občini. V začetku marca letos pa je občinska skupščina spet imenovala komisijo...

Da ji v silih in upravnih organih, kjer se obetajo spremembe tudi na kadrovskem področju, niso ravno zaploskali, je čisto človeško. Vendar pa nova komisija kljub velikim težavam ni vrgla puške v koruzo, saj tokrat stoji za njo tudi "politika", predvsem pa delavci, ki zahtevajo za svoj denar učinkovitejši in cenejši strokovno-administrativni servisi.

Komisija v osnutku za javno razpravo predlaga zmanjšanje števila upravnih organov občine in razširitev delovnega področja posameznih upravnih organov, tako da bi lahko prevzeli tudi vsa strokovna tehnična, administrativna in finančna knjigovodska opravila za samoupravne interesne skupnosti. Na kratko to pomeni, da bi se sedanja samostojno oblikovana strokovna služba sis vključila v delovno skupnost upravnih organov. Z novim položajem "servisa" samoupravljanje v silih ne bi bilo v ničemer prizadeto!

Prizadeti oziroma socialno ogroženi pa po reorganizaciji ne bodo niti zaposleni v sisoških in občinskih službah. Kakšnih bistvenih "tehnoških" presežkov delavcev namreč reorganizacija ne bo prinesla, kar pa jih bo preveč, se bodo unesli spontano bodisi s prerazporejanjem na druga dela, bodisi z upokojitvami ali fluktuacijo. Nič ne bo ostal brez dela.

Ob snovanju drugačne, učinkovitejše in cenejše organiziranosti občinskega "servisa" pa se kot nepremostljiva ovira postavlja republiška in zvezna zakonodaja, ki mu kopičita obseg dela, ter drag in malo učinkovit sistem odločanja oziroma samoupravljanja. Proti tem "zapravljenim" Škofjeločani lahko še naprej nastopajo le s predlogi sistemskih sprememb; vemo pa, da se kolo v državni in republiški birokraciji obrača še počasneje kot v občinski.

No, to Škofjeločanom vendarle ne daje izgovora, da ne bi pometi pred domačim pragom. Zavedajo se, da ni tako popolne organizacije, da ne bi bila lahko še boljša, ne uživajo niti v že doslej dokaj racionalni lastni organiziranosti, tudi v primerjavi z drugimi občini. Za delovanje svojih služb porabijo med 0,5 in 0,7 odstotka občinskega družbenega proizvoda. Slikovit je podatek o zaposlenih v teh službah; lani, denimo, je delež zaposlenih v teh službah na Gorenjski v primerjavi s številom zaposlenih v združenem delu znašal 2,5 odstotka (v Kranju 2,9, na Jesenicah 2,8, v Trzinu 2,6, Radovljici 1,9), v Škofji Loki le 1,5. V Škofji Loki zadnja leta tudi kolikor toliko uspešno krčijo število zaposlenih in upravnih organih in strokovni službi sis; od leta 1984 se je zmanjšalo za skupaj šest (prej 126, zdaj 120), kadrovske se je okreplil le Zavod za družbeni razvoj.

H. Jelovčan

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Trziča

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tiska Ljudska pravica Ljubljana

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavček

Gorenjski glas urejamo in pišemo: **Stefan Žargi** (glavni urednik in direktor), **Leopoldina Bogataj** (odgovorna urednica), **Jože Košnje** (notranja politika, šport), **Marija Volčjak** (gospodarstvo, Kranj), **Andrej Zalar** (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), **Lea Mencinger** (kultura), **Helena Jelovčan** (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), **Cveto Zaplotnik** (kmetijstvo, kronika, Radovljica), **Darinka Sedej** (razvedrilo, Jesenice), **Danica Dolenc** (tradicije NOB, naš kraji, za dom in družino), **Stojan Saje** (družbene organizacije in društva, SLO in DS, ekologija), **Danica Zavrl-Zlebir** (socialna politika), **Dušan Humer** (šport), **Vilma Stanovnik** (Trzič, turizem), **Vine Bešter** (mladina, kultura), **Franc Perdan** in **Gorazd Šinik** (fotografija), **Igor Pokorn** (oblikovanje), **Nada Prevc** in **Uroš Bizjak** (tehnično urejanje) in **Marjeta Volžič** (lektoriranje).

Akontacija naročnine za 2. polletje 24.000 din

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 - Tekoči račun pri SDK 51500-603-31999 - Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomska propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

uredništvo tel. 21860

Slovenska skupščina je menila: ustavni referendum tokrat ni potreben

Javnost terjaja demokratičnost in nadzor

Lju dljana, 25. oktobra - Torkovo zasedanje slovenske skupščine bi bilo zanesljivo razburilivejšje, potekalo bi v skrajno naelektrnem političnem ozračju, če ne bi bilo konec pretklega tedna v zvezni skupščini doseženo soglasje o vsebini predloga sprememb zvezne ustave. Predsednik slovenske skupščine in predsednik naše ustavne komisije Miran Potrč je v uvodnem govoru v tork pred delegati slovenske skupščine upravičeno dejal, da so razprave in delo na ustavnih spremembah pomenili bistveno demokratizacijo družbenega delovanja in posebej uveljavili vlogo javnosti kot usmerjevalnega in nadzornega dejavnika legitimnih družbenih institucij. Vse to je utrdilo položaj suverenih republik v federativni državi. Soglasen sprejem dopolnil je osnova za hitrejšje uresničevanje reform.

Slovenske pripombe, izrečene na septembrski seji republiške skupščine, so v predlogu ustavnih dopolnil upoštevali. Črtano je besedilo 4. odstavka 25. amandmaja, ki je določal začasno prednost zveznega zakona pred republiškim. Črtane so vse določbe, ki so predvidevale širitev pristojnosti federacije pri državni varnosti, prav tako pa je izločen predlog, da federacija ureja odnose v združništvu. Zbor republik in pokrajin bo še naprej odločal s soglasjem, ne pa z glasovanjem na osnovi dvetretjinske večine. Predsedstvo Jugoslavije bomo še naprej volili po starem in ga po izvolitvi po republikah in pokrajinah ne bomo še dodatno volili v zvezni skupščini. Zvezno sodišče pa prav tako nima pristojnosti odločati o pravicah in svoboščinah človeka.

V teh sedmih dopolnilih so bile dobesedno uveljavljene slovenske pripombe. Največ razhajanj do zadnjega trenutka je bilo pri 34. dopolnilu o financiranju Jugoslovanske ljudske armade. Slovenija, je dejal Miran Potrč, ni nikoli nasprotovala predlogu predsedstva SFRJ, da se zagoto-

vi stabilno in dolgoročno financiranje armade. Pri tem pa smo trdno vztrajali, da financiranje armade ne sme spremeniti odnosov v federaciji, da ne sme okrniti odgovornosti republik in pokrajin za financiranje JLA, da morajo o financiranju odločati skupščine, da mora JLA deliti usodo združenega dela in da se oborožene sile financirajo izključno iz proračuna. Vsebina naših pripomb je v predloženem dopolnilu upoštevana.

Kakšno je novo, usklajeno besedilo spornega dopolnila o JLA.

V prvem delu amandmaja je določeno, da se sredstva za JLA vsako leto ugotavljajo na osnovi odstotka od narodnega dohodka. Prvotni predlog o možnosti uvedbe posebnega davka na dohodek pa je nadomeščen s predlogom, da se lahko z zveznim zakonom, v okviru prihodkov proračuna federacije, določi poseben davek na promet proizvodov in storitev in drugi namenski viri, pa tudi drugi davki v okviru temeljnega davčnega sistema, s tem, da razmerja v deležih republik in pokrajin ostanejo nespremenjena.

Dve aparaturi za tržiški zdravstveni dom

Dobrodošla pomoč
obrnitnikov in banke

Trzič, oktobra - Pičla sredstva, ki jih po redni poti zberemo za zdravstvo, danes zadoščajo zdravstvenim organizacijam komaj za preživetje. Tam, kjer imajo razen tako imenovane enostavne reprodukcije še kakšne razvojne ambicije, morajo poiskati tudi druge vire. V Trzinu so za dve medicinski aparaturi prispevali denar obrtniki in banka.

Nedavna pobuda, naj bi združeno delo iz materialnih stroškov pomagalo zdravstvu pri financiranju programov, ni nova. Tako so v preteklih desetletjih že ravnali, tudi na Gorenjskem. V zdajšnji stiski zdravstvenih organizacij je ta način znova oživel. V zdravstvenem domu Trzič si iz rednih sredstev, ki pritekajo zdravstvu, najbrž ne bi mogli omisliti novih aparatov, zlasti še, ker je stavba stara že 25 let in je potrebna stalnega vzdrževanja. Ni še dolgo, kar so morali zamenjati iztrošeno rentgensko napravo, ker je bila že nevarna za bolnike in zdravstveno osebje. Premestiti in prenoviti so morali tudi prostore za funkcionalno diagnostiko. Streha je tudi že puščala in klicala po obnovi. Vse to so zdaj uredili, seveda z znatnimi stroški, ki so jih pokrili deloma iz blagajne občinske zdravstvene skupnosti, deloma pa s posredovanjem izvršnega sveta iz financ domačega združenega dela. Na enak način bodo verjetno zbirali denar tudi naprej, saj je zdravstveni dom v letih, ko potrebuje nenehno vzdrževanje.

Posebno poglavje pa so naprave. Pred kratkim so si v Trzinu kupili defibrilator z EKG, aparat, ki služi zdravnikom za nujno medicinsko pomoč pri infarktih, nesrečah z elektriko in podobnih nujnih primerih. Precej denarja za to napravo, ki velja 15 milijonov, je prispevala Ljubljanska banka Temeljna banka Gorenjske Kranj, sofinancirali pa so jo tudi tržiški obrtniki, združeni v tamkajšnjem obrtnem združenju. Slednji so dali denar tudi za laserski stimulator, ki ga s pridom uporabljajo pri akupunkturi. To v Trzinu gojijo že nekaj let, z lasersko napravo pa bodo ustregli zlasti najmlajšim pacientom, pri katerih bodo posledje neprijetno zbadanje z akupunkturami iglami zamenjali z laserskim žarkom.

Finančne injekcije in novih naprav so v tržiškem zdravstvenem domu nadvse veseli, zlasti prve, ki lahko reši marsikatero življenje. Tudi zdravnike že usposablja za delo z napravami, kmalu pa bodo tudi medicinske sestre.

D.Z.Žlebir

Tribuna z Bavčarjem

Škofja Loka - Prizadevni mladinci iz osnovne organizacije ZSMS na srednji kovinarski šoli v Škofji Loki pripravljajo v četrtek, 3. novembra, s pričetkom ob 18. uri v veliki predavalnici šolskega centra Boris Zihelr pogovor z Igorjem Bavčarjem, predsednikom Odbora za varstvo človekovih pravic. Na pogovoru se bodo v največji meri dotaknili ozadja ljubljanskega procesa proti Janši, Borštnerju, Tasiču in Zavrlu. V.B.

Nov predsednik MS
ZSMS za Gorenjsko

Škofja Loka - Po dolgem času so najodgovornejši gorenjski mladinski funkcionarji le uspeli sestati na isti mizo in se ob programu dela dogovoriti tudi o vrsti aktualnih nalog. Največjo pozornost so namenili pretoku informacij na relaciji med posameznimi občinskimi konferencami ter vodstvom slovenske mladinske organizacije. Za koordinacijo akcij med občinskimi mladinskimi organizacijami na Gorenjskem so z enoletnim mandatom potrdili Blaža Jesenka, sicer profesionalnega sekretarja OK ZSMS Škofja Loka. V.B.

Na osnovi tega smo predstavniki Slovenije v ustavni komisiji skupščine Jugoslavije s polno odgovornostjo, zavestno in v prepričanju, da smo dosledno in argumentirano zastopali stališča naše skupščine, soglašali z vsakim od predloženih dopolnil. Prav vi, je dejal Miran Potrč, morate sedaj oceniti naše delo. Glavi rezultat vaše ocene pa bo glasovanje na seji naše skupščine 22. novembra, ko se bomo odločali o končnem soglasju k spremembam ustave. Miran Potrč je skupščini predlagal, da sedaj ni razlogov za razpis referenduma o ustavnih spremembah v Sloveniji.

Takšen predlog je skupščina sprejela, čeprav so bili še predlogi, da referendum razpišemo in dokončno preverimo, ali je slovenska javnost soglasna s predlogi ustavnih sprememb, ker samo množični izrazi ljudske podpore slovenskemu političnemu vodstvu niso zadosten in pristni izraz ljudskega soglasja. Obveljal je le predlog, da politični referendum v Sloveniji kot oblika najširšega odločanja ljudi ostane in da bo referendum v prihodnje vedno stalni člen sprejemanja novih ali spremenjenih ustav. Takšna delegatska odločitev je enaka mnenju slovenske ustavne komisije in predsedstva republiške konference SZDL, ki se je sestalo v ponedeljek.

Slovenska skupščina je v tork tudi imenovala komisiji za nadzor nad zakonitostjo dela službe državne varnosti in za celovito proučitev okoliščin in posledic sodnega procesa zoper četverico v Ljubljani. Slišati je bilo oporekanje delegata oboževanih sil Stanislava Inkreta, da je to vtikanje v delo sodstva in nezaupanje v vojaško sodstvo, vendar

je skupščina menila, da ne gre za to, da komisija ne bo imela nikakršnih preiskovalnih in sodnih nalog, ampak bo njena naloga izključno oceniti okoliščine in posledice procesa. Prvo komisijo bo vodil Slavko Soršak, drugo pa Aleksander Ravnikar.

Na seji skupščine pa je bilo ob priznanju prizadevanja našim članom v zvezni ustavni komisiji zaznati skrb, ali se bo vsebine nove ustave nadaljevala tudi v zakonih in če bo v praksi res tako, kot je zapisano v predlogu dopolnil in po koncu novembra ustavi. Zato mora nadzorna funkcija javnosti veljati še naprej, in če bo treba, ob posameznih zakonih vprašati za sodno javno mnenje, tudi v obliki referenduma.

Skupščina je bila seznanjena tudi s predlogi novih zakonov, skupno naj bi jih bilo 21 in bi se čeli veljati z začetkom prihodnjega leta. Na novo bodo urejali štiri področja: zunanjetrgovinski promet, tuja vlaganja, opravljanje gospodarske dejavnosti v tujini in Jugoslovanska banka za mednarodno gospodarsko sodelovanje. Po sodbi naše skupščine je v zasnovi teh zakonov premalo tržnosti, spodbujanja za gospodarsko dejavnost preveč vtikanja države. V zakonih bi morali povedati le, kaj prepovedano in ne le, kaj vse, kar dovoljujejo sodobne ekonomske zakonodaje. Zato pred teh zakonov, še najradikalnejše, za področje tujih vlaganj, slovenski skupščini niso povzročili prevelikega navdušenja. Vse to daje slutiti, da bo gospodarska reforma naslednji trd oči za naše delegate in skupščino. J.Košnje

Višje cene komunalnih storitev

Sindikata se upira
podražitev

Jesenice, 27. oktobra - Člani jeseniškega izvršnega sveta so potrdili še nove cene komunalnih storitev. Sindikat je protestiral in ni dovolil povišanja cen.

Člani jeseniškega izvršnega sveta so minuli tork že drugič razpravljali o višjih cenah komunalnih storitev v občini, kajti proti povišanju cen je bil tokrat ponovno jeseniški občinski sindikalni svet, ki ne dovoli, da bi se cene ogrevanja, stanoarin, komunalnih storitev toliko povišale, kot terjajo komunalne delovne organizacije.

Kljub nasprotovanju sindikata pa so na seji vendarle sprejeli tudi povišanje cen odvoza odpadkov, kanalščine in odpadnih voda do približno 44 odstotkov, s tem, da je treba pristihi še denar za razširjeno reprodukcijo, ki jo plačujejo Jeseničani - tudi do 70 odstotkov.

Ko so napravili analizo, kako vpliva podražitev na družinski proračun 4 - članske družine, ki plačuje vse komunalne storitve, so ugotovili, da bo proračun dodatno obremenjen še za 5 odstotkov. Največji strošek predstavljata ogrevanje ter stanarina. Na vročevod je v občini priključenih 2.800 stanovanj ali 8.200 prebivalcev, kar v primerjavi z vsem prebivalstvom znaša 25 odstotkov ali četrтина prebivalstva občine. Strošek ogrevanja zasebne hiše, ki ga plača gospodinjstvo, bi znašal 140.000 dinarjev, kar je povprečno za polovico več kot plača družina v družbenem stanovanju.

Na seji so menili, da predlagane podražitve ne morejo socialno ogroziti prebivalstva, saj ugotavljajo, da plačuje stanoarino 44 odstotkov gospodinjstev v občini, ogrevanje 25 odstotkov občanov, ostali stroški komunalne pa predstavljajo okoli 1,2 odstotka več stroškov v osebnih dohodkih občanov.

Resnih sindikalnih opozoril torej niso upoštevali, kajti večina podražitev je takšna, kakršno so predlagale komunalne organizacije. Vendar pa se je tokrat prvič zgodilo, da so o predlaganih podražitvah temeljito razpravljali in cen niso zgolj avtomatično potrdili. Občinski sindikalni svet je torej pokazal, da mu ni in mu ne bo vseeno za življenjski standard ljudi in da ne dovoli, da se z višjimi cenami pokriva slabo delo in slaba organizacija v komunalnih podjetjih.

D.Sedej

Kako ravnati z odpadki

Škofja Loka, 26. oktobra - Več razlogov imajo Škofjeločani v mislih, ko predlagajo, naj bi na Gorenjski izdali skupno brošuro, namenjeno vsem gospodinjstvom, o tem, kako ravnati z odpadki. Najprej so jih k temu razmišljanju spodbudile meritve onesaženosti zraka. Bojda za sebnna kurišča (s slabim premožem) pripomorejo k slabemu zraku približno tretjino (ostalo industrija in promet). In ker se ob pravilnem kurjenju in vzdrževanju kurilnih naprav da zmanjšati onesaženost zraka za dobro desetino, so imeli Škofjeločani najprej v pretresu brošuro o varstvu zraka. Predvsem

številna divja smetisca, s katerih se odteka nesnaga tudi v stre potoke in reke, pa so spodbudila nedavni sestanek "zdravnika" s člani ribiških, lovskih in drugih društev ter predstavnikov krajevnih skupnosti o tem, kaj bi morali v krajevnih skupnostih skrbeti za ohranitev okolja in zdravje, naravnega okolja. Plod vsega tega je torej predložena brošura, ki jo bodo v Škofjeloki izdali v okviru občinskega svetovnega brezplačne brošure za gospodinjstva z navodili, kako ravnati z različnimi odpadki in seveda kako delati, da bo odpadkov manj.

Milica Ozbič pri komunistih v žirovski Alpini

Tržni riziko je riziko podjetja

Žiri, 27. oktobra - Ni naključje, da so komunisti iz žirovske Alpinke sinoči povabili medse ravno Milico Ozbič, guvernerko Narodne banke Slovenije ter članico centralnega komiteja ZKJ; tovarna, katere proizvodnja je sezonskega značaja, se je zlasti po lanskem zeleni zimi znašla v hudem likvidnostnem krču, privita v premež obresti, za katere mora najemati dodatna kratkoročna posojila. Od 29 milijard dinarjev kratkoročnih posojil (samo tretjina je bančnih, dve pa s "sivega" trga) gre za obresti kar 6,5 milijarde dinarjev ali nekajkrat več kot znaša mesečna masa za osebnih dohodkov zaposlenih. Žirovski čevljarji seveda niso pričakovali, da jim bo Milica Ozbič prinesla vrečo denarja. Zvedeti so želeli predvsem to, kakšna bo vsebina gospodarske reforme, ki jo je kot eno od treh nujnih reform zahtevala tudi nedavna 17. seja centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije, v tem okviru pa jih je kot dolžnike posebej zanimala politika obrestnih mer.

"Strah nas je tega trenutka, ne prihodnosti"

Po besedah direktorja Bojana Starmana je Alpina od leta 1981 brez dodatnih vlaganj v zgradbe, zgolj s povečanjem produktivnosti, spravila proizvodnjo z 1,3 na 2,3 milijona parov obutve. Prodorna je bila tudi pri osvajanju zahodnega trga; leta 1981 je tja poslala 200 tisoč parov obutve, zdaj izvozi že blizu 60 odstotkov proizvodnje. Za podkrepitev: letos Alpina pokriva 35 odstotkov potreb ameriškega trga s tekaško obutvijo in 30 odstotkov norveškega s smučarsko.

"Na zahodu smo uspeli pridobiti imidž solidne tovarne, ki zna narediti dober čevljin in ki spoštuje dobavne roke. Izvažamo pod lastno blagovno znamko. Naložba v tuj trg nam zaradi neustrezne tečajne politike doslej sicer ni prinašala dobička, dala pa nam je izkušnje in predvsem odprla pot naprej. Črtali smo teorijo, da ima obutvena industrija možnost samo še v nerazvitem delu sveta. Tovarne so in rastejo nove tudi v zahodni Evropi in v ZDA in so uspešne. Z dobrim delom na vseh področjih bomo lahko dosegli primerljivost in svetovno konkurenčnost. Ob obljubljeni trdnosti gospodarski politiki se zato ne bojimo prihodnosti. Strah nas je tega trenutka. Katastrofalno slaba pretekla zima, zastoji v prodaji, sezonska proizvodnja, vse to nas sili v pokrivanje obratnih sredstev s tujimi viri. In ravno zdaj, ko imamo največji delež posojil, so obresti najvišje. Ob tem zbledijo vsi učinki prizadevanj za boljše gospodarjenje. Izgubljammo."

Nekatere spremembe še letos

Ko je ocenjevala politične razmere in 17. seja centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije, je Milica Ozbič dejala, da je izhod tridnevni "vročih preprirov", ki so odraz stanja in imajo prave korenine v gospodarski krizi (tako kot štrajki in mitingi) vendarle spodbudno razumen in vliva nekaj več optimizma, da bo krizo mogoče premagati. Tudi soglasje v zveznem zboru zvezne skupščine o predlaganih spremembah ustave dokazuje, da je kljub razvnetim strastem razum prevladal. Če bodo ustavne spremembe konec novembra sprejete, bomo z njimi dobili pravno osnovo za korenitejšo spremembo v gospodarskem sistemu.

Iluzij, da bodo te spremembe same po sebi gospodarstvo spravile na zeleno vejo, so seveda nespametne. Izkušnje pravijo, da se kriza zdravi približno tako dolgo, kot se stopnjuje. Pomembno je, da se zdravljenje čimprej začne.

Zaradi izjemno kritičnih razmer v gospodarstvu, ki odsevajo tudi v realnem padanju osebnih dohodkov in standardu zaposlenih, je bilo potrebno na hitro pripraviti nekaj izboljšav pogojev gospodarjenja še za to leto. Tako bo zvezna skupščina konec tega tedna razpravljala o nekaterih olajšavah za gospodarstvo in banke, ki naj bi dohodkovni rezultat gospodarstva in nanj vezano usodo ljudi za malenkost popravili.

Obrestne mere nižje, revalorizacija ostaja

Najpomembnejši predlog sprememb obračunskega zakona, ki naj bi bil sprejet po hitrem postopku, je vsekakor delno znižanje obrestnih mer za najeta posojila. Sistem revalorizacije ostaja (ne nazadnje mora zaradi obveznosti do mednarodnega denarnega sklada), spreminjajo se le nekateri pogoji, pod katerimi podjetja in banke obračunavajo revalorizacijo. Revalorizacija naj bi ne pomenila pretiranega stroška oziroma odliva v dohodku.

V bankah se bo znižala predpisana višina obresti, izvzemši devizne hranilne vloge zdomec, povsem pa bo odpadla revalorizacija dinarskih depozitov negospodarstva, namenjenih družbenim dejavnostim. Doslej so banke denar, ki se je kopičil zaradi omejene porabe, prispevkov pa sili niso ustrezno zniževali, obrestovale in revalorizirale. To je za banke strošek, ki so ga pač prevalele na posojilojemalce. Sprememba bo zatorej omogočila nekaj nižje obresti za posojila.

Obrestne mere so poleg revalorizacije kreditov pretirano visoko poskočile tudi zato, ker morajo banke spoštovati posojilne pogodbe pod nekdanjimi za posojilojemalca ugodnimi pogoji, na katere ne smejo obratno računati realnih obresti. Takih posojil je v bankah okroglo polovica, ceho pa plačujejo pretirano obremenjena nova posojila.

Znižani stroški bančnih kreditov bodo predvidoma vplivali tudi na ceno denarja na "sivem" trgu. V državi je prek 50 odstotkov kreditnih odnosov sklenjenih med podjetji.

Kdaj bodo ljudje spet hranili dinarje?

Hranilne vloge občanov so za banke najdražje, je dejala guvernerka Narodne banke Slovenije Milica Ozbič. Devizne hranilne vloge trenutno predstavljajo že prek 80 odstotkov vseh hranilnih vlog občanov. Banke bodo deloma poslabšale pogoje, po katerih od ljudi sprejemajo denar.

nov, ki bodo začeli veljati prihodnje leto. Milica Ozbič je v svoji razlagi opozorila le na nekatere bistvene predvidene novosti.

Za dinarske vloge na vpogled se banke še niso dogovorile, kako jih bodo obrestovale. Za enomesečno vezavo denarja obresti ne bo več, za vezavo nad tremi meseci bo obrestna mera 5 do 5,5-odstotna in za vezavo nad šestimi meseci 8-odstotna; seveda je v teh primerih treba prišteti revalorizacijo. Kljub poslabšanju bodo pogoji za varčevalce še vedno stimulativni. Analize varčevanja po zdaj veljavnih pogojih kažejo, da je donosna že dinarska vezava nad tremi meseci.

Ne gre za vprašanje, ali se spleča varčevati dinarje ali ne, ampak za pretirano precenjenost deviznega varčevanja, kar prerašča v vse hujši državni glavobol. Državljanji imajo na hranilnih vlogah blizu deset milijard dolarjev. To je dolg države občanom, ki rabi njihove devize za odplačevanje dolga v tujini, dinarskega kritja pa nima. V zvezni skupščini se že več mesecev neuspešno dogovarjajo o postopnem zmanjšanju motivacije za devizno varčevanje in nujni večji spodbudi za dinarsko varčevanje.

Realno plače nižje za desetino

Nekaj sprememb se pripravljajo pri revalorizaciji. Revalorizacija se bo obračunavala po mesečni inflaciji, merjeni na rast maloprodajnih cen. Za zadnje trimesečje je ocenjena mesečna rast maloprodajnih cen osem do deset odstotkov, kar je še vedno veliko, vendar manj kot v preteklem trimesečju, ko je predvsem odkup pšenice sprožil pravo ekspanzijo. Če je ocena pravilna, potem bo v naslednjih mesecih prišlo do znižanja revalorizacijskih stopenj in delnega padanja realnih obresti.

Ukrepi prek banke, nižji prispevki za družbene dejavnosti (v Sloveniji planirano za 8 do 10 odstotkov, dejansko bo 6 do 8 odstotkov) ter nekateri drugi drobnejše spremembe v obračunskem zakonu bodo torej rahlo ublažili stroške financiranja proizvodnje oziroma padanje dohodka. Kljub temu standard zaposlenih še zdaleč ne bo urejen. Po ocenah bodo navedene olajšave v globalu za vso Jugoslavijo pomenile padec realnih osebnih dohodkov za "samo" deset odstotkov v primerjavi z letom 1987, namesto za dvajset odstotkov, ki so nam resno preti-li.

Štirideset novih zakonov

Dejali smo že, da bo spreminjena zvezna ustava, ki jo bodo sprejemali okrog dneva republike (upajmo, da) pravno omogočila oblikovanje celotnega gospodarskega sistema na novih, tržnih zakonitostih. Gre za več kot štirideset zakonov.

Med najpomembnejše zakone vsekakor kaže šteti zakon o podjetjih, ki (v osnutku) daje podjetjem veliko več svobode, vodilnim delavcem in delavskemu svetu pa močnejša pooblastila in odgovornost pri upravljanju oziroma odločanju. Osnovno pravilo, ki se ga velja zapomniti je: tržni riziko je riziko podjetja. Torej bo zelo pomembno, kakšni ljudje, s kolikšnim znanjem, izkušnjami, vpetostjo v razviti svet bodo podjetja vodili. Še zlasti, če bodo obveljala določila glede družbene lastnine, ki se lahko tudi zapravi. V prvem planu bo plačilna sposobnost podjetij. Cena kapitala bo visoka, denarja bo manjkalo in bo zato drag, stečajni bodo postali normalni kot drugje po svetu. Še bolj kot doslej bo pomembna tudi akumulacija, skrb za naložbe, za jutri, od katerih bo odvisna tudi socialna varnost zaposlenih.

V tržnem gospodarstvu se spreminjajo položaj bank. Osnutek zakona o bankah predvideva več vrst bank, denimo, hranilnice, specializirane banke (za investicijska posojila in podobne), panožne banke. Besedo pri upravljanju bodo imeli samo tisti in toliko, ki bodo in kolikor bodo v banko vložili denarja.

Uveljavili se bodo predvidoma skladi na nivoju občin, republik in zveze (podobni kot je v Sloveniji razvojni dinar) za različne namene, ki bodo imeli možnost usmerjati denar tudi nepovratno, česar sedanja zakonodaja ne dovoljuje.

V prvem osnutku zakonov, ki bodo pokrivali celotno področje zunanjetrgovinske menjave, ni bistvenih novosti, saj je že prenovljena zakonodaja, dopolnjena z majskimi ukrepi, odpravila večino prejšnjih slabosti. V prvi vrsti gre za vztrajanje na poti politike realnega tečaja, za postopno vse večjo liberalizacijo uvoza, obeta pa se tudi bistveno manj vmešavanja države v to področje.

Most s severa k zaostalemu jugu

Na vprašanje, kako iz gospodarske krize v tržne odnose ravno v obdobju, ko je gospodarstvo več ali manj na tleh, zadolženo, brez omembe vredne akumulacije, pretirano obremenjeno z raznimi prispevki in dajatvami, je Milica Ozbič odgovorila: "Jug je treba sanirati, mu pomagati, sicer se tržni gospodarski sistem ne bo mogel uveljaviti. Razlike v državi so ogromne in mi, ki se štejemo za bolj razvite, bomo morali potegniti most do manj razvitih. To smo dolžni tako gotovo, kot so nerazviti dolžni začeti delati."

H. Jelovčan
Slike: G. Šinik

Kranj, 27. oktobra - Kranjsko Iskro Kibernetiko je danes obiskala študijska delegacija poljske družbene delavske partije, ogledali so si tovarno in se pogovarjali z njenim vodstvom, seji je prisostvoval tudi Boris Bavdek, sekretar medobčinskega sveta ZKS za Gorenjsko. Poljake zanimajo jugoslovanske rešitve na področju delavskega samoupravljanja in funkcije pravnega sistema v družbenoekonomskem sistemu. Foto: F. Perdan

Otipavanje presežkov

V Kranju bo 11-članska delovna skupina sestavila program razreševanja problematike tehnoloških in ekonomskih presežkov delavcev

Presežki delavcev so v Kranju že nekaj časa aktualni problem, povzročila ga je predvsem Telematika, ki je začasno sicer v zatišju, toda kdo ve, če ne bo spet kmalu stopila v ospredje in bomo pisali, da je tisoč, dva tisoč, morda še več delavcev preveč. Ocene, da imajo delavcev preveč, je vse pogosteje moč slišati tudi v drugih kranjskih tovarnah, denimo v Tekstilindusu, ki se otepa z velikimi problemi. Presežki se seveda skrivajo v tudi prikriti nezaposlenosti, po nekaterih ocenah znaša njen obseg v Sloveniji preko 80 tisoč delavcev. Presežki delavcev seveda niso zgolj slovenski problem, na poti po Srbiji smo pred kratkim lahko slišali, da namerava El Niš v naslednjih dveh letih odpustiti nekaj tisoč delavcev, saj uvajajo nove proizvodne programe.

Skratka, minili so časi, ko si dobil delo enkrat za večno in si ga moral krepko polomiti, da so te vrgli na cesto, prihajajo časi, ko bo odpuščenje tudi pri nas postala vsakdanjost. Prihajajo seveda tudi časi, ko bo moral marsikdo sam poskrbeti za delovno mesto in ne bo čakal, da mu ga priskrbi država/družba. Ob tem pa se seveda zastavlja kopica vprašanj, kaže, da se z njimi najpogosteje srečuje družbeni pravobranilec samoupravljanja, ki je v Kranju dal pobudo o pripravi programa za razreševanje problematike tehnoloških in ekonomskih presežkov delavcev. Srečuje se pač s konkretnimi primeri, ljudje prihajajo k njemu po pomoč, praksa v tem primeru pač pri nas prehitava teorijo.

Praktičnih napotkov, kako razreševati problematiko presežkov delavcev, potem ko so možnosti preizkušene v druge ozde praktično usahnile, pa je seveda malo. Ponekod ljudi pošiljajo na prisilni dopust, drugo razmišljajo, da naj bi delavci ostali doma kar leto, dve, saj je to ceneje, kot če prihajajo v tovarno in opravljajo nekorišno delo. Drugod odhajajo predčasno v pokoj, kranjski pravobranilec samoupravljanja pa je navrgel tudi možnost, da bi se delavcu izplačala posebna odškodnina, ki bi jo le-ta lahko uporabil kot začetni kapital v obrti.

V Kranju so torej začeli previdno otipavati presežke delavcev, potem ko so doslej previdno molčali in se marsikje sprenevedali, da jih ni. Telematika je odličan primer takšnega sprenevedanja. Seveda pa bodo problemi vse večji, saj bodo na zaposlitvena vrata trkale tudi nove generacije, do leta 2000 se bo generacijski priliv v kranjski občini sukal od 1000 do 1200 delavcev v letno, v pokoj pa bo odšlo okoli 800 delavcev, torej bo treba vsako leto najmanj 200 novih delovnih mest.

Presežki delavcev bodo torej kmalu zahtevali korenito ukrepanje, ne zgolj otipavanje. Ukrepanje, kakršnega se je denimo brez velikih besed o spodbujanju drobnega gospodarstva v Angliji poslužila železna lady. Kljub dolгим in zagrizenim štrajkom je vztrajala pri zaprtju nekaterih premogovnikov, kar je naposled privedlo do tega, da so prostorne premogovniške hale razdelili na kopicico majhnih delavnic, v katerih zdaj pridno delajo nekdanji rudarji.

M. Volčjak

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Letalski zimski vozni red Adrie Airways

V domačem prometu se je v primerjavi s poletjem ponudba letov spet povečala. Čas jutranjih odhodov na poslovni liniji Ljubljana-Beograd ostaja vsak dan nespremenjen (6.45), medtem ko so časi povratnega leta različni. Razen te linije so še štiri dodatne povezave med obema mestoma. Ljubljana in Skopje sta povezana tedensko z devetimi leti, od tega je en let direkten, ostali pa so v povezavi z Beogradom ali Sarajevom. Iz Ljubljane lahko potniki v Sarajevo letijo desetkrat tedensko. Novost je povezava med Ljubljano, Sarajevom in Nišem.

V Split letijo Adria letala osemkrat, od tega šestkrat direktno, dvakrat pa preko Sarajeva. Ob sobotah in nedeljah je Ljubljana povezana tudi z Dubrovnikom. Tudi mariborsko letališče je dvakrat tedensko povezano z Beogradom in Sarajevom, trikrat s Skopjem ter po enkrat z Nišem in Mostarjem.

V oblikovanju mednarodnega prometa so načrtovalci letov poskušali povezati kar največ Adriinih letov s poleti tistih prevoznikov, ki nudijo dobre povezave s svetom. Tako se letošnje zimo povezavi med Ljubljano in Londonom pridružuje še tretji let v tednu (ponedeljek, sredo, sobota). Iz Londona lahko potniki nadaljujejo potovanje predvsem v številna severno ameriška mesta. Pri redni mednarodni liniji Ljubljana-München je prišlo do spremembe sedanjega urnika letenja. Namesto dnevnega postanka na Münchenskem letališču se letalo takoj vrne v Ljubljano. Kot je pozimi že običajno leti Adria na Cipek samo enkrat tedensko. Redna mednarodna linija Titograd Bari ostaja nespremenjena (ponedeljek in petek). Povečano je še številno povezav, tako da je mogoče v Bari poleg Beograda potovati tudi iz Ljubljane in Sarajeva.

Kot so sporočili iz Adrie Airways zimski vozni red začne veljati 30. oktobra in bo veljal do 25. marca. Knjižice voznih redov so že na voljo pri Adrie Airways in pri vseh turističnih agencijah, ki prodajajo Adria voznice.

IZ DELOVNIH KOLEKTIVOV

Sodelovanje Iskre in Sorema

Pred kratkim je lastnik tovarne Sorema, gospod Pastels iz Belgije, pripeljal na obisk v Iskro 120 poslovnih partnerjev, ki kupujejo ali bodo kupovali izdelke Iskre v Belgiji, na Nizozemskem in Islandiji. Sorema sicer zaposluje le 8 ljudi, vendar je doslej že prodala preko 250.000 števecv, ima pa tudi zelo ambiciozne načrte za prihodnje.

V Kibernetiki so gostom predstavili projekta: tonsko frekvenčni sprejemnik TS 5 in sistem za merjenje in registracijo energije na daljavo Iskratic SEP 2. Nekaj gostov si je ogledalo proizvodnjo števecv, drugi begunski Elan, tretji, ki so ga sestavljali vodilni možje elektrodistribucij, pa so se seznanili z načrti Iskre do leta 2000 in si nato ogledali delovanje sistema za registracijo energije v Elektru Kranj. Gostje so si ogledali tudi Dubrovnik, kjer je na slavnostni večerji glavni direktor Kibernetike gospodu Pastelsu izročil dva "zlata" števca kot znak priznanja za dosedanje sodelovanje in spodbudo za prihodnje. Poslovni partnerji, večina jih je bila prvič v Jugoslaviji, so bili z obiskom zelo zadovoljni. Prepričali so se o visoki stopnji Iskrine tehnologije, perspektivnih usmeritvah in kvaliteti izdelkov. Očarani so bili nad Gorenjsko in Dubrovnikom in gotovo je, da jih bomo srečali tudi med našimi turisti. Takšen način sodelovanja pa pomeni tudi medsebojno spoznavanje in zato tudi dobro naložbo v trg.

N. Pavlin

Krajevna skupnost Sovodenj

Volja in povezanost ob slabih cestah

Sovodenj, 27. oktobra - »Tudi letos smo se odločili, da bomo krajevni praznik v spomin na 18. oktober 1943, ko je bil s Sovodnja izgnan okupator, proslavljali konec novembra; tako kot lani. Glavni razlog za to pa je, da v teh dneh, ko vreme še nekako drži, na raznih koncih hitimo z deli, ki smo si jih zastavili v krajevni skupnosti za letos. Saj veste, pregovor pravi: kuj železo, ko je vroče in ljudi sredi zagnanega dela res ne velja spravljati k mizi...« Tako je pred dnevi, ko smo se pogovarjali o delu in načrtih v krajevni skupnosti Sovodenj, povedal predsednik skupščine krajevne skupnosti Srečko Debeljak.

Sicer pa so že nekaj časa krajevna praznovanja v tej krajevni skupnosti na meji škofjeloške občine s Primorsko povezana z uspešnim zaključevanjem večjih akcij. Leta 1985 so na primer gasilci na ta način proslavljali izgradnjo gasilskega doma, vsi skupaj pa uresničitev velike želje po telefonu. Sledila je dvorana v združenem domu. Najprej so se z zadrugo morali dogovoriti glede lastništva, in ko je bilo to rešeno, so se sami lotili obnove. Lani, ob dnevu republike, je bila svečana otvoritev in zdaj si želijo le še, da bi jo čimprej nanovo opremili.

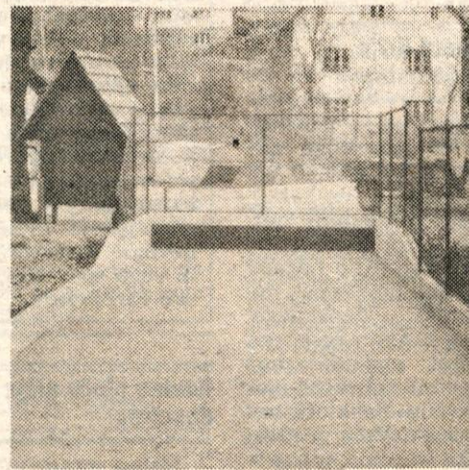

Srečko Debeljak

»Kulturno društvo Boštjan Jezeršek, kjer si še posebej prizadeva predsednica Zinka Slabe, se je v obnovljeni dvorani že predstavilo z dvema igrama. Morda bo kdo rekel, da bi bilo v naših društvi ali organizacijah včasih lahko še bolj živahno. Vendar pa smo ob takšni »razmetanosti« domačij in naselij, ob slabih cestah, kar zadovoljni. Imamo na primer turistično društvo, ki je poskrbelo za razgledne table, gasilci pa so zgradili balnišče. Za marsikaj bi lahko ugotovili, da bi bilo prav in bolje, če bi bilo drugače, vendar se vsi skupaj (okrog 700 nas je v krajevni skupnosti v osemih naseljih) zavedamo, da nas je pravzaprav zelo malo, obratno pa je dela zelo veliko in to predvsem zaradi slabih cest.«

Vendar pa je predsednik skupščine krajevne skupnosti Srečko Debeljak prepričan, da bi se morda še najhitreje in največ lahko spremenilo v turizmu. Če bi na primer ABC Loka končno že vendarle enkrat uresničila že ničlikokrat dano obljubo in zraven trgovine uredila (povečala) sedanji bife v gostinski prostor, bi marsikdo, tudi s Primorske, rad prišel semkaj. Tako pa je skromni bife še vedno zaprt celo ob nedeljah. Morda bodo v ABC Loka enkrat vendarle uresničili obljubo; ali pa vsaj nehali obljubljeni...

Predsednik sveta krajevne skupnosti Edvard Kavčič pa je bil med obiskom na eni od cest. Po telefonu je povedal, da jih prav slabe ceste v krajevni skupnosti iz dneva v dan obvezujejo in povezujejo hkrati. »Letos že celo leto delamo na raznih odsekih. Imamo namreč 45 kilometrov krajevnih cest in ljudem danes, kljub težkim časom, ni žal ne dela, ne prispevkov. Za 1600 metrov dolg odsek ceste Sovodenj-Laniše je bilo opravljenih najmanj 2500 ur. Prihodnje leto, če bo denar, bo asfaltirana. Za asfalt na cesti Sovodenj-Tajnikova grapa (Ermanove) so ljudje prispevali kar 27 milijonov dinarjev in avgustovsko neurje nam je naredilo prav na tej cesti veliko škode. Moram pa se zahvaliti za pomoč občinski samoupravni komunalni skupnosti, Puhu Ljubljana in še posebej Branetu Žiberni iz Cestnega podjetja Kranj...« Delali pa so tudi na cesti Sovodenj-Stara Oselica in Laniše-Rupa. Za prvo so krajan prispevali 2 milijona, za drugo pa 4 milijone dinarjev. In če bo le vreme zdržalo, nameravajo še letos zakopati tudi na cesti proti Novi Oselici.

Gasilci s Sovodnja, ki so 1985. leta zgradili dom, so lani ob domu uredili tudi balnišče...

V Novi Oselici gradijo mrliške vežice. Gradnjo vodi župnik Jakob Kralj, ki je hkrati tudi predsednik gradbenega odbora...

Jakob Kralj

Sredi dela pa smo med obiskom z našim Jakobom Kraljom, župnikom in hkrati predsednikom gradbenega odbora in domačinom Vinka Ušeničnikom ter Janka Kalana. Novi Oselci namreč skupaj s sosednjo krajevno skupnostjo Podlaniše gradijo mrliške vežice. »Kar precej časa je trajalo, da smo dobili vso potrebno dokumentacijo. Avgusta letos pa smo začeli gradnjo. Zdaj hitimo, da bi čimprej bili pri streho. Potem bo lažje. Kako pa bo z denarjem, bomo še videli. Do zdaj so ljudje, ki so vezani v naši krajevni skupnosti na to pokolišče, prispevali po 70 tisočakov, v sosednji krajevni skupnosti pa so dali del denarja in krajevnega samoprispevka. Če pa že prihodnje leto, upam, da bodo sredi leta 1990 vežice zgrajene,« je sredi zidave razgovorjal Jakob Kralj.

Zares zagnani in delovno razpoloženi v teh dneh, ko bi pravzaprav lahko praznovali, v krajevni skupnosti Sovodenj. Bo pa potem, konec novembra, kot pravi praznovanje toliko lepše.

A. Ž.

Urejen tudi prostor pred pokopališčem - Vrsto let (zadnje čase pa sploh) je bil neurejen prostor pred vhodom na pokopališče v Kranju nenehen kamen spotike. Se do nedavnega je bil menda glavni razlog za čakanje projekt za podaljšanje Ceste talcev do vzhodne obvoznice. Ker pa se je ta rešitev nenehno odmikala, so se v cestno komunalni skupnosti Kranj odločili, da se prostor pred pokopališčem uredi še letos. Po posebnem projektu so se pred nedavnim lotili del delavci KOGP Kranj iz tozda gradnje, ki so kljub zahtevnim delom tako pohiteli, da bo do dneva mrtvih prostor urejen. Pri sedanjem urejanju so projektanti upoštevali tudi traso bodočega plinovoda in zato kasneje ne bo potrebno ponovno večje razkopavanje na tem odseku. Denar za ureditev prostora pred pokopališčem je zagotovila cestno komunalna skupnost, celotna ureditev pa bo veljala okrog 200 milijonov dinarjev. — A. Ž.

Zaupnica

Redke so krajevne skupnosti na Gorenjskem, ki v tem srednjeročnem obdobju nimajo v svojem programu kakšne akcije, za katero se morajo še posebej dogovoriti, organizirati in pogosto imenovati tudi poseben gradbeni odbor. Številne takšne akcije so že bile, ponekod še trajajo ali pa se jih nameravajo še lotiti. Pri uresničevanju želja in potreb pa se v krajevnih skupnostih odločajo za različne načine. Se najmanj so v zadnjem času »priljubljeni« v krajevnih skupnostih pri zbiranju denarja samoprispevki na podlagi referendumskega odločanja. V večini primerov se najraje odločajo za enkratni prispevek (ali v nekaj obrokih), povezan s prostovoljnim delom in prispevki v materialu ter brezplačnim strokovnim delom. Značilno (po eni strani) za vse te akcije in odločitve pa je, da niso ravno lahke in enostavne. Vendar (po drugi strani) vse tovrstne akcije odražajo izredno resnost, voljo in odgovornost za spoštovanje skupnega dogovora. Vodstva oziroma gradbeni odbori, kjer gre izključno za nepoklicno delo, si ne »upajo«, kljub neštetim težavam, privoščiti, da naloge ne bi izpeljali, ali pa samo na pol... To bi za lep čas pomenilo nezaupnico posameznikom, odboru ali pa celotnemu vodstvu krajevne skupnosti. Dogaja pa se še nekaj. Redke so krajevne skupnosti, kjer med brskanjem po zapisnikih iz tega ali prejšnjih obdobij ne bi zasledili obljub, ki so jih ljudem na zborih krajanov dajali odgovorni iz delovnih organizacij, občine oziroma njenih služb in organov..., vendar do danes še vedno niso uresničene... »Skoda«, da se pri tovrstnih obljubah ne poslužimo Zaupnice!

A. Ž.

Obrtniki obogatili praznik

Primskovo - V letošnje praznovanje krajevnega praznika na Primskovem so se vključili tudi obrtniki v krajevni skupnosti. Že drugič so pripravili razstavo svojih izdelkov. V tej krajevni skupnosti v kranjski občini, kjer je 5500 prebivalcev, so že 103 zasebne obratvalnice, v njih pa je poleg lastnikov zaposlenih še 117 delavcev. V primerjavi z drugimi krajevnimi skupnostmi v kranjski občini je tu precej več obrtnikov. Morda velja celo ugotovitev: če so Domžale občina v Sloveniji, ki ima najbolj razvito obrtništvu, potem je v kranjski občini to krajevna skupnost Primskovo. Okrog 600 ljudi ima z delom v obrtništvu zagotovljeno socialno varnost. Predvsem pa so bili obiskovalci presenečeni nad razstavo izdelkov. Obrtniki v krajevni skupnosti Primskovo sploh niso popraviljenci iztrošenih gospodinjskih strojev in podobno, marveč sposobni strokovnjaki. A. Ž.

DOPISNIKI SPOROČAJO

Priprave na dedka Mraza

Večletna prizadevanja sindikatov in socialistične zveze v radovljiski občini, da bi prenesli praznovanje dedka Mraza v krajevno skupnost, niso uspela. Potem pa so lani ob koncu leta na pobudo občinske konference Socialistične zveze Radovljica skupaj s krajevnimi skupnostima Radovljica in Lesce uspešno pripravili novoletni spoved in srečanje z dedkom Mrazom. Prireditelj je presegla vsa pričakovanja in razveselila zlasti najmlajše. Zato tudi letos v občinski konferenci socialistične zveze v občini načrtujejo enako prireditev z istimi izvajalci. Spoved nameravajo letos organizirati v Bohinju, na Bledu, v Lescah, Radovljici in v vseh naseljih na desnem bregu Save. Prireditelji naj bi svoje delo opravili sicer brezplačno, vendar pa bo nekaj stroškov, ki jih nameravajo pokriti s prispevki iz delovnih organizacij, piše Jošt Rolc.

Mladi gasilci so letovali

Ivan Petrič pa nam je tokrat poslal prispevek o letovanju mladih gasilcev. Piše, da je bilo letos poleti precej pionirjev in pionirk iz gorenjskih gasilskih društev na morju. Občinska gasilska zveza Skofja Loka, ki že pet let pošilja svoje najmlajše člane na letovanje na morje, je tudi letos omogočila 130 najmlajšim članom letovanje v Fažani. Polovico stroškov za letovanje je pokrila zveza, polovico pa starši. Iz kranjske občine pa je prek štirideset najmlajših gasilcev letovalo na Debelem rtiču pri Ankaranu. Na podobnem letovanju pa je bilo tudi 24 pionirjev in pionirk iz jeseniške in 21 iz trziške gasilske zveze. V nadaljevanju pa Ivan Petrič sporoča, da se v teh dneh tudi v gasilskih društvih pripravljajo na dan mrtvih. Tako se bodo povsod spomnili med vojno padlih gasilcev.

Srebrni jubilej pevskega zbora

O tem, da člani pevskega zbora Društva upokojencev Kranj redno in zavzeto vadijo in tudi nastopajo, smo tudi v Gorenjskem glasu že pisali. Tokrat pa nas je Ivan Petrič spomnil, da zabor letos praznuje 25-letnico obstoja in uspešnega nastopanja. Koncert ob srebrnem jubileju pripravlja zbor 18. novembra, ko bodo nastopili v Kranju. Pričakujejo, da bodo takrat proslavili v polni dvorani.

ureja ANDREJ ŽALAR

Zasebne trgovine prihajajo počasi, a zagotovo

»Kašča« še ni polna

Kranj, oktobra - V neposredni bližini nekdanje gostilne Pri Jaku na Primskovem v Kranju so 1. septembra letos odprli zasebno zelenjavno trgovino, ki pa bi rada nudila še kaj drugega.

Aleksander Ferkulj je sicer ljubljčanec, a je po stari mami podedoval hišo na Primskovem, in ker je po poklicu prodajalec, se je odločil, da bo hišo koristno uporabil: odprl bo prodajalno, za začetek naj bi bila to zelenjavna trgovina, kasneje pa bi prodajal še kaj drugega. Vsaj kruh in mleko, kekse, testenice in podobno, da bi imeli stanovalci tega okoliša in delavci, ki tu stopajo na avtobuse proti Predvdvoru, Jezerskemu in Brnikom, najnuj-

nejše vsakodnevne prehranske proizvode v neposredni bližini.

Trenutno je Aleksandrova »Kašča« dobro založena s solatami, radičem, krompirjem, čebulo, zimskimi jabolki, repo, hrenom, orehi, v peharjih je po policah lepo razporejenih več vrst fižola, sočne zrele banane vise od vrhnjih polic. Iz Ljubljane vozi robo. Konzerve, sokovi, vkuhan zelenjava in podobno so na redko razpostavljeni po zanimivo oblikovanih policah, ki omogočajo še večjo preglednost ponujenega, kajti prostor čaka, da ga Aleksander napolni z dodatno ponudbo živil. Rad bi prodajal kruh, tudi mleko in mlečne izdelke. Pravkar čaka na dovoljenje za takšno prodajo. Upa, da ga bo dobil. Vsaj drugod ga zasebni prodajalci dobe. V Vodica pozna tako prodajalno, kjer prodajajo vse, od zelenjave do vezalk. In ljudje so zadovoljni. Tudi on bi rad z vsem mogočim postregel kuppe, prostora je dovolj, kljub temu da je lokal majhen. Sicer pa, ljudje imamo radi majhne prodajalne, kjer na nekaj kvadratnih metrih dobiš veliko. Poseben mik imajo. Pa ne le pri nas, povsod v svetu je tako.

D. Dolenc

Obnavljanje kulturnega doma

Poljane - V krajevni skupnosti Poljane v škofjeloški občini so letos obnavljali kulturni dom. Ker morajo pisarno krajevne skupnosti preseliti zaradi bodoče telefonske centrale v prvo nadstropje, so v domu morali zamenjati vso dotrajano vodovodno instalacijo. O tem, da bo Podjetje za PTT promet imelo v domu prostor za telefonsko centralo, je bilo namreč dogovorjeno že ob prvi telefonski akciji v Poljanah. Minuli mesec pa so v domu končali še nekatera druga manjša dela. Ker pa je celotna obnova veljala kar 13,5 milijona dinarjev, se je odbor za upravljanje kulturnega doma odločil, da bo konec novembra pripravil veselico, da bi na ta način z izkupičkom pokrili vsaj del stroškov pri letošnji obnovi doma.

A. Ž.

Bila je stoletna voda - Neurje, ki se je razbesnelo sredi avgusta, je med drugim na Gorenjskem povzročilo precej škode. V krajevni skupnosti Radovljica Bela v radovljiski občini je narasla voda, ki je prihrumela s kmetijskih parcel, povzročila največje razdejanje na Obrnari pri Janku Srni. Škoda zaradi hitrega ukrepanja gasilcev in odgovornih v krajevni skupnosti ni priložila še do večje škode tako na domačiji kot tudi na železniški progi pred predorom. Narasli hudournik, za katerega pravijo domačini, da je šlo tokrat kar za stoletno vodo, je pretrgal gozdno cesto in razrazil domovnjak Janka Srne. Hitro pa so po tem ukrepali tudi v Območni vodni skupnosti Gorenjske. Glavna dela na tem območju bodo končana še v oktobru, Janko Srna pa bo spet imel urejen sadovnjak. - A. Ž.

Najtežji pridelki

Cerklje - Turistično društvo Cerklje organizira pod pokroviteljstvom penziona Jagodic iz Vopovelj in »Gorenjca«-Izdolovanje kmetijske mehanizacije Stare Ludvik iz Spodnjega Brnika v petek, 4. novembra, ob 19. uri v kinodvorani združnega doma v Cerkljah izbor najtežjih kmetijskih pridelkov (krompir, repa, pesa, zelje in korenje). Na prireditvi bo sodeloval narodno zabavni ansambel Zvon, pionirska folklorna skupina, citraši in drugi.

Vse, ki bi radi, ali pa zaradi velikih pridelkov lahko sodelovali na tej prireditvi, vabimo, da svoje pridelke prinesejo v Cerklje že stehane. Pridelovalce najtežjih pridelkov čakajo lepe praktične nagrade. Več o prireditvi, ki bo prihodnji petek, bomo v Gorenjskem glasu še pisali.

PRITOŽNO KNJIGO, PROSIM

Čigava je cesta in kaj bo z njo?

Usad pod vasjo Rovte - Naš bralec nas je »povabil«, naj si ogledamo usad na cesti Češnjica-Rovte v krajevni skupnosti Podnart v radovljiski občini. Pod vasjo Rovte je bila na cesti že nekaj let razpoka, letos pa se je cesta na tem delu začela pogrezati. Domačini iz Rovt jo morajo, da sploh vsak dan lahko grejo na delo ali po opravkih v Kropo ali Podnart, tako rekoč nenehno nasipati. Čez noč namreč zemljišče zdrsne tudi do 20 centimetrov. Bojijo pa se, da lepega dne takšno popraviljanje ne bo več mogoče, ali pa da bo zapadel sneg. Takrat pa bodo v trenutku tako rekoč odrezani. Edina povezava s Kropo in Podnartom bi bila potem skozi Njivico in Besnico v Kranj in od tod naprej v Podnart in Kropo...

Igralski jubilej Rada Mužana

OB VSAKI VLOGI JE TREBA RASTI

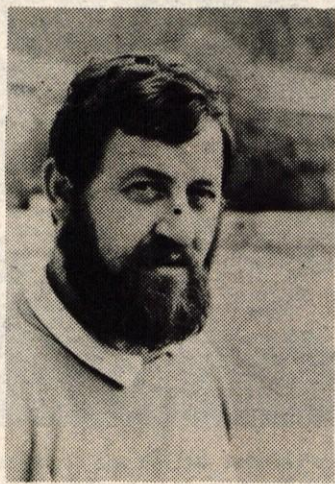
Jesenice - Petsto nastopov je v igralski karieri, pa čeprav nastaja na nepoklicnem odru, brez dvoma pomemben dogodek. Za Rada Mužana pomeni to približno dve desetletji igranja najrazličnejših vlog na odru domače igralske skupine v Ribnem in še kje, največ pa seveda na odrskih deskah Gledališča Tone Čufar na Jesenicah.

Dolgo časa je mislil, da bo vloga sodnika Adama v Razbitem vrču, igral jo je na odru domače igralske skupine v Ribnem, njegova najpomembnejša vloga. Zdaj, ko je za njim vloga generala v Anouil-hovem Valčku toreadorjev, s katerim je Čufarjevo gledališče uspešno začelo letošnjo sezono, seveda misli drugače.

"To je zagotovo moja najtežja vloga. Ko sem jo sprejel, se mi niti ni zdela tako težak zalogaj. Bil sem enostavno vesel, da sem ob igralskem jubileju dobil priložnost, da se izkažem v pomembnejši vlogi: vse hudo je prišlo šele zatem."

Vloga generala v tej Anouil-hovi komediji je sicer hvaležna, a obenem silno zahtevna. Od igralca zahteva neprestano prisotnost na odru. Besedilo vloge je obsežno, razen tega pa je potrebna pravšnja mera tako psihične kot fizične vzdržljivosti, s katero mora igralec nenehno v dobrih dveh urah ostati na odru za razliko ostalih igralcev, ki lahko vsake toliko časa stopijo z odra za kulis. Čeprav je igralska družina amaterska, pa so vendarle predstavo pripravljali kot pravi profesionalci. To pa seveda pomeni zadnja dva ali tri tedne tudi po sedem ur napornih vaj na dan - ob vsej zaposlenosti v službi. Temu se amaterski igralec pač ne more izogniti.

"Takšna vloga, ki pride morda le enkrat ali dvakrat v igralski karieri, je pač priložnost, pred katero ne kaže bežati. V Čufarjevem gledališču je že dolgo časa v navadi, da se igralski jubilej na določen način obeleži. Vsak je vesel knjige za spomin, ko ima enkrat za seboj sto predstav; ko pa ima za seboj že petsto predstav, ga navadno počaka tudi kakšna pomembnejša vloga.

To si konec koncev tudi zasluži, saj se ve, da za nekoga, ki vztraja toliko in toliko let na amaterskem odru, ni lepše muzike od škripanja odrskih desk pod nogami," meni Rado Mužan.

No, na te deske je stopil že zelo zgodaj, še kot osnovnošolec. V Ribnem namreč imajo že dolga leta zelo delavno dramsko skupino pri DPD Rudi Jedretič, pa tudi na tamkajšnji osnovni šoli otroci že na nižji stopnji že kar po tradiciji spoznavajo čar nastopanja na odru. Mužan si še zdaj vzame čas in pomaga pri nastajanju kakšne igrice - tako bo tudi letos, ko bo za novo leto, kot je že običajno, nastala igrice z najmlajšimi navdušenci. Pa to še ni vse, tudi na osnovni šoli v Žirovnici sodeluje v njihovem dramskem krožku in verjetno bo nastala igrice ob novem letu tako kot tudi na Jesenicah - le da bo tu lutkovna predstava. Skratka - z gledališčem ima opravka, kamor se že obrne. In ko si enkrat zraven z vsem srcem, kot se reče, enostavno ni mogoče odnehati, pa čeprav zmanjkuje ob tem časa tudi za druge reči.

"Ne, za obžalovanje pa ni

prostora. Res bi morda kdaj družina raje videla, da bi ostal doma, ne pa da se vidimo le pri kosilu, potem pa grem na vaje ali v kakšen krožek. Toda zdaj smo se že vsi skupaj navadili, doma vedo, da mi to veliko pomeni. Morda bi se takrat kaj obrnilo drugače, če ne bi pred leti v Radovljici pripravljali Cankarjev večer, pa je Miran Kenda, ki je takrat še delal v Radovljici, zaprosil za dva igralca v Ribnem pri našem društvu. Potem pa so potrebovali še igralca za Matička se ženi. Nato smo v Ribnem tudi s Kendovo pomočjo postavili na oder nekaj pomembnejših predstav od Moliera do Kreflov in še nekaj drugih, potem pa sem se že priključil jeseniški igralski družini. Zdaj je tega že deset let."

V teh desetih letih je igral tako v jeseniškem gledališču kot tudi v Radovljici, pa pri zamajskih Slovencih - na primer v Miklovi Zali in še kje. Vsega skupaj 28 vlog. Mužan ne skriva, da raje igra v komedijah kot v dramah. Toda ima to smolo, ali pa tudi srečo, da vedno igra starejše moške, kot je sam. Toda to nadomesti z igranjem medvedkov in vseh drugih pravljicnih bitij v otroških predstavah, ki se jih ved-

no loteva s posebnim veseljem, celo razposajenostjo, ki se ji mora pač v svojih resnejših vlogah ogibati. V teh otroških predstavah uživa prav tako kot otroci v parterju. Morda ima rad otroške predstave prav zato, ker se tu najbolj občuti, ali je igralec otrokom všeč ali ne, ali verjamejo igri ali ne, iskrenjšega občinstva, kot so prav otroci, verjetno ni. Pri odraslih je težje, občutja vedno zakrivajo z vljudnostjo. In kdaj bo njegovih tisoč nastopov? Na to za zdaj še ne misli. Vesel je, da največji del treme s premiero mimo, zdaj so imeli že kar nekaj ponovitev, vloga je postala "njegov", ne obremenjuje ga več. Verjetno bodo z Valčkom toreadorjev gostovali po Sloveniji, nato pa se bo počasi treba pripraviti na drugi del sezone. V predstavi, ki jo zdaj pripravlja v Čufarjevem gledališču Peter Militarov, Mužan ne sodeluje, v tretji premieri pa se bo morda že kaj našlo tudi zanj. Če pa ne, pa bo verjetno z igralsko družino, ki zdaj pri Čufarjevem gledališču šteje kakih trideset igralcev, že spomladi sodeloval na pripravljani prve jesenske premiere v novi sezoni.

Lea Mencinger

Naše razmišljanje

NAGRADE STANETA SEVERJA - DA ALI NE

Ni več tako daleč 17. december, ko naj bi bile na Loškem odru v Škofji Loki že osemnajstič podeljene nagrade sklada Staneta Severja za najboljše stvaritve slovenskih poklicnih in ljubiteljskih gledaliških igralcev ter študentov AGRTF. Že lani se je odbor sklada odločil, da zaradi znanih finančnih zagat število nagrad skrči s šest (2 za poklic - ne, 2 za ljubiteljske, 2 za akademijske igralce) na štiri (2 poklicni, 1 ljubiteljska in 1 študentska). Znižanje števila nagrad naj bi obenem preprečilo tudi njihovo razvrednotenje.

Toda letos se nam obeta razvrednotenje posebne vrste - »nepodelitve« ali preprosteje rečeno - obstaja možnost, da Severjevih nagrad po sedemnajstih letih enostavno ne bo. Skladu je namreč do današnjega dne uspelo zbrati le pičlo polovico sredstev potrebnih za nagrade (ki nikoli niso bile posebno visoke) in za izvedbo podelitve. Odziv gospodarstva (škofjeloškega, gorenjskega in slovenskega) je bil razen nekaj izjem v skladu s pričakovanji sila skromen. Kulturni skupnosti - tako občinska kot republiška - za dodatno sofinanciranje nimata denarja.

Namen sklada je tudi oživljati in obnavljati spomin na Staneta Severja, velikega slovenskega gledališkega in filmskega igralca, vzornika in pedagoga. Kot kaže z oživljanjem takšnim ali drugačnim ne bo nič. Še samo še krotovičenje in mrtvičenje vsega tistega, kar je bilo še kolikor toliko dostojno in primerno. Trenutno je nad Severjevimi nagradami zelo velik vprašaj. Pa je to sploh še komu mar?

M.Č.

13. kongres arheoloških društev

ODKRIVANJE PRETEKLOSTI

Te dni poteka na Bledu srečanje predstavnikov arheoloških društev iz vseh republik in pokrajine Vojvodine.

Organizatorji, slovensko arheološko društvo skupaj z Zvezo arheoloških društev Jugoslavije (ZADJ), bodo oziroma so udeležencem kongresa dali največji poudarek na dve vnaprej dogovorjeni temi - Prehodna obdobja in kontinuiteta v arheologiji ter Rezultati arheoloških raziskovanj 1984-88.

V mnogih predavanjih, ki so se že zvrstila na kongresnih dnevih, so udeleženci razmišljali, do kolikšne mere so še razpoznavni obrisi tistih daljnih obdobij, ki jih imenujemo prehodna, prelomna, ko se menjala ljudstva in prepletale kulture, ko so odmirale države, ko je iz starega nastajalo novo. Udeleženci svojo pozornost posvečajo tudi odnosu med zastarelim in prodirajočim, ugotavljajo trdovitost "staroselskega", se soočajo z raziskovalnimi dosežki v obdobju med kongresoma arheologov (Novi Sad 1984 - Bled 1988), veliko časa pa je posvečenega tudi tistemu področju, ki ga ljudje najbolj poznajo - arheološkim izkopavanjem.

Kongres na Bledu poteka v treh sekcijah (prazgodovinski, antični in srednjeveški), dvakrat pa se bodo udeleženci sešli tudi na plenarnem zasedanju. V delovnem programu je predviden tudi obisk Posavskega muzeja v Brezicah in Pokrajinskega muzeja v Celju, na razpolago pa bo tudi ogled arheološkega parka v Sempetru v Savinjski dolini, arheološkega najdišča v Mostu na Soči, Vršiča, Trente...

V.B.

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V galeriji Prešernove hiše predstavlja svoja dela iz stekla, porcelana in emajla akad. kiparka Alenka Vicejlo. V Mestni hiši je odprta razstava Kovani denar evropskih držav od 16. do 19. stoletja. V Mali galeriji Mestne hiše je na ogled razstava fotografij fotofilmskih skupin Gorenjske.

V Prešernovem gledališču je danes, v petek, ob 19.30 predstava F. Hadžića *Strup ljubezni* - za red petek I. Jutri, v soboto, bodo predstavo ponovili za red sobota I.

V Carniumu, Mladinskem kulturnem centru, Delavski dom, vhod 6, bo jutri, sobota, ob 18. uri na sporedu amer. komedija *Fantovščina*, ob 20. uri pa angl. znanst. fant. film *Zardoz* (v glavni vlogi Sean Connery).

RADOVLJICA - V galeriji Šivčeve hiše je odprta razstava akad. slikarke Brigite Požegar - Mulej.

ŠKOFJA LOKA - Danes, v petek, ob 18. uri bodo v galeriji Loškega gradu odprli razstavo kiparskih del akad. kiparja Ignaca Ribiča.

V galeriji Ivana Groharja je na ogled razstava *Slovenske grafike*.

V galeriji Plavi bar hotela Transtourist bodo danes, v petek, ob 21. uri odprli razstavo grafik *Staneta Žerka* iz Škofje Loke.

Zbirke Loškega muzeja so odprte vsak dan, razen ponedeljka, od 9. do 17. ure.

TRŽIČ - V Paviljonu NOB je na ogled pregledna razstava del likovnih skupin Gorenjske.

DUPLICA - V Stolovem Interieru je odprta razstava fotografij *Igorja Pustovrha*.

JESENICE - Danes, v petek, ob 18. uri bodo v razstavnem salonu Dolik odprli Mladinsko foto razstavo 1988 ob 50 - letnici strokovnega šolstva na Jesenicah.

Kranj - Ob obletnici smrti kiparja samorastnika Slavka Ferkolja iz Tupalič so v teh dneh v starem delu mesta izložbe Elite Kranj uredili z vrsto kiparskih stvaritev pokojnega Ferkolja. Njegovi kipi, v katerih se odraža tankočutnost umetnika, ustvarjajo tudi primerno razpoloženje ob bližnjem dnevu mrtvih. - Foto: Gorazd Šinik

SREČANJE S SLOVENSKO KNJIGO

Radovljica - V knjigarni Državne založbe Slovenije na Cankarjevi bodo danes, v petek, ob 19.30 pripravili drugo letošnje srečanje s slovensko knjigo. Predstavili bodo najnovejše delo slovenske pisateljice Polone Skrinjar Plaz, ki je pred kratkim izšla pri založbi ČZP Kmečki glas. Odlomke iz pisateljicine knjige bosta brali gostji Linhartovega odra Jelka Štular in Tina Primožič, čelo pa bo igral Dino Gojo.

SREČANJE FOTO IN FILMSKIH SKUPIN GORENJSKE

Kranj - Sinoči so v Mestni hiši odprli razstavo fotografij s projekcijo diapozitivov, s katerimi se v organizaciji Zveze kulturnih organizacij Gorenjske in ZKO Kranj predstavlja štirinajst fotofilmskih društev iz vseh petih gorenjskih občin ter Domžal in Kamnika.

Danes, v petek, dopoldne ob 10. uri pa bodo v Carniumu zavrtili 13 filmov, ki so jih za pregled filmskih dosežkov prispevali gorenjski filmski klubi. V dvoranci Carniuma v Delavskem domu se bo čez platno prevrtilo 13 filmov, kolikor jih je nastalo v zadnjem letu. Projekcijo si bo ogledal tudi Naško Križnar, ki bo tudi izbral najboljše filme za projekcijo ob 18. uri. Ob tej priložnosti bodo predstavili tudi en video projekt.

MLADINSKA FOTO RAZSTAVA

Jesenice - Danes v razstavnem salonu DOLIK odpirajo občinsko mladinsko foto razstavo, ki jo v počastitev 50-letnice delovanja srednje šole (CSUI) na Jesenicah pripravljajo Foto klub »Andrej Prešern« Jesenice, Klub mladih tehnikov CSUI Jesenice in OK ZSMS Jesenice.

Na razpis je prispelo 237 fotografij mladih avtorjev jeseniške občine. V skupini A od 14. do 19. leta je 167 del poslalo 31 avtorjev, v sk upini B od 20. do 27. leta pa 70 del 10 avtorjev. V ponedeljek, 17. oktobra, je tri-članska žirija v sestavi ing. Vitomir Pretnar, fotoamater I. klase, prof. Marija Perat in Franci Črv, fotoamater I. klase pregledala in ocenila prispela dela ter jih odbrala za razstavo in podelila priznanja za posamezne fotografije in kolekcije treh fotografij. Za razstavo je bilo odbranih 96 del in sicer 66 del v skupini A in 30 del v skupini B.

V skupini A je prvo nagrado za kolekcijo prejela Mojca Konebelj za fotografije »Tovarna jim daje kruh 1, 2, 3«, drugo nagrado je dobil Peter Muhar za fotografije »Linije«, »Nadzornika« in »Odsevi«, tretjo nagrado pa si je prislužil Andrej Muhar za fotografije »Značkar«, »Mili pogled« in »Tanja«. Prvo nagrado za posamezno fotografijo v skupini A je dobil Janez Korpič za fotografijo »Sestre«, drugo nagrado sta dobila Polona Malenšek za fotografijo »Hello« in Gaber Žgave za fotografijo »Spust«, tretjo nagrado pa so dobili Janez Vidmar za sliko »Pominek«, Tanja Justin za sliko »Intervju« ter Anita Abram za sliko »Zima v dolini 1«.

V skupini B pa je za kolekcijo prvo nagrado dobil Branko Čušin za dela »Lidija«, »Naprej« in »Re gata«, drugo mesto pripada Klemenču Čebulju za fotografije »Brez fiasiova 1, 2, 3«, na tretje mesto se je uvrstil Andrej Polovčnik s fotografijami »Fantazija«, »Naše rovtve« in »Sprehod«, na četrto mesto pa se je uvrstil Matjaž Smolej s fotografijami »Kavelj 22«, »V težišču« in »Brez pritiska«. Prvo nagrado v skupini B za posamezno fotografijo je dobil Ivko Gregori za sliko »Dare«, drugo nagrado je prejel Aleš Puškovec za sliko »Dijak Jani«, tretja nagrada pa pripada Janiju Novaku za sliko »Dvojčka«.

Žirija meni, da bi bila takšna razstava na Jesenicah potrebna vsaj vsake tri leta, saj so bili mladi fotografi zelo prizadevni in so na razstavo poslali izredno veliko del. Vidi se, da nekateri nadaljujejo fotografsko pot iz osnovne šole, kar je dokaz velikega truda mentorjev.

Lojze Kerštan

Stebriščna dvorana Mestne hiše

RAZSTAVA STARIH KOVANCEV

Kranj - V Stebriščni dvorani so sinoči odprli že tradicionalno razstavo starih kovancev, ki so jo pripravili v Gorenjskem muzeju ob sodelovanju Albina Pogačnika in Antona Bobnarja iz Numizmatičnega društva Gorenjske ter Ljubljanske banko - TBG.

Turški denar Mustafe III. (1757 - 1774). - Foto: Drago Holynski

V osmih vitrinah sta na tokratni že tradicionalni numizmatični prireditvi na ogled dve razstavi: Kovani denar (16. do 19. stoletja) in Olimpijski kovanci moderne dobe. Prva razstava predstavlja izveleček tipologije novcev, kakršne so kovali širom po Evropi od 16. do 19. stoletja. Omejen okvir razstave ne omogoča predstavitev sistematične podobe vsega, kar se je v Evropi kovalo v zadnjih štiristo letih. Vsaj približen pregled denarstva posameznih evropskih držav pa razstavljeno gradivo kljub temu daje.

Razstava olimpijskih kovancev je pregled spominskih kovancev izdanih na dosedanjih olimpijskih igrah moderne dobe. Prvi spominski kovanec letnih olimpijskih iger je izdala Finska leta 1951 v počastitev olimpiade v Helsinkih leta 1952. Od takrat naprej vse gostiteljice olimpijskih iger izdajajo spominske olimpijske kovance.

kovinotehna

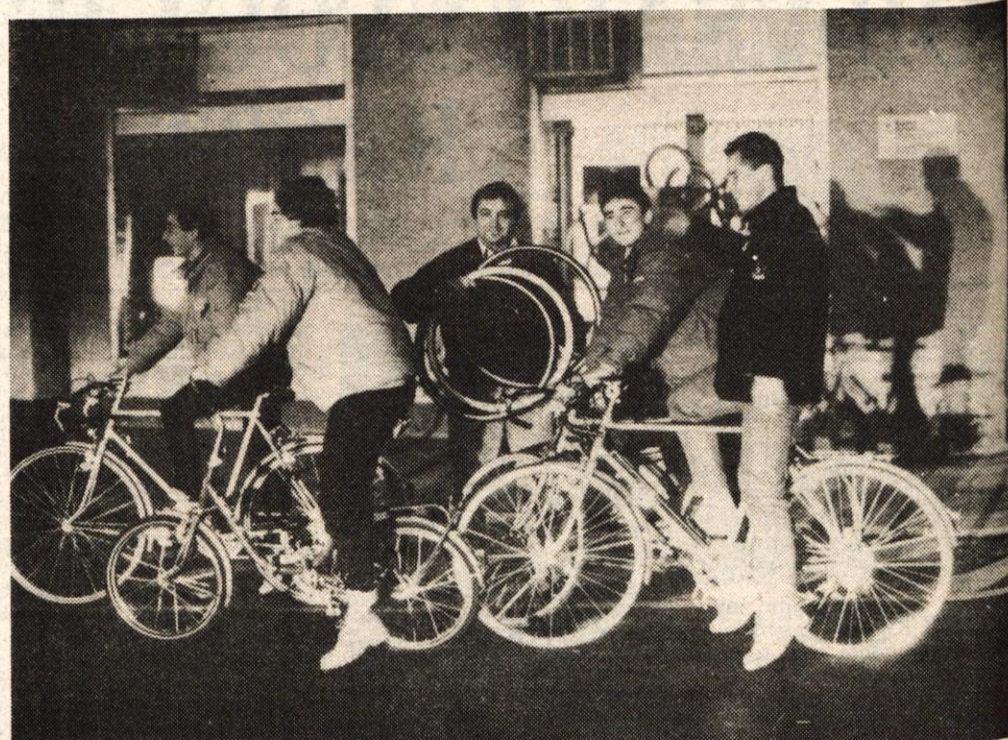
blagovnica FUŽINAR Jesenice
Z ROKO V ROKI
PROIZVAJALEC - TRGOVINA - KUPEC

COLOR TV art. 354
gorenje
ceneje za **1.520.572 din** = **40%**

bela tehnika:

— pralni stroji — zamrzovalne skrinje in omare — štedilniki — hladilniki
kotli za centralno ogrevanje:
— TVT Boris Kidrič

25% popust za plačilo z gotovino
6 obrokov brez obresti
NEMOGOČE JE MOGOČE

Kranj, 27. oktobra — Vidnost je varnost — Delovna organizacija Sava je s tem sloganom v sredo pred trgovino Sava v Kranju predstavila kolesarske plašče Blisk. Plašč na kolesu je viden v megli, temi in dežju in pod žarometi kot svetleči svetlobni obročki. To je novost na domačem trgu in je že v prodaji v trgovini Sava in Slovenijaavtu. Plašče so predstavili tekmovalci kolesarskih klubov Sava in Rog. Zelo primerni so za otroke in odrasle, ki se v šolo ali na delovna mesta vozijo s kolesi in tudi za vse ostale kolesarje. Plašče bodo predstavili tudi v Mariboru, Kopru, Portorožu, Ljubljani in še enkrat v Kranju, s promocijo tekmovalcev KK Save in KK Roga. (DH) — Foto: F. Perdan

V sredo, 2. 11. 88, bo ob 18. uri pred trgovino v Kranju predstavitev B L I S K plaščev. Predstavitve bo izvajal kolesarski klub SAVA Kranj in ROG Ljubljana. Ob tej priložnosti bo tudi intervju s tekmovalci.

VIDNOST JE VARNOST

SE PRIPOROČA
MLIN
V PREDOSLJAH
JOZE DOLHAR

Transturist škofja loka

**NAJVEČ MINERALNIH SNOV
IN VITAMINOV ZA ŽIVLJENJE
JE V KOSTANJU**

**V soboto, 29. oktobra, vas
vabimo v hotel
TRANSTURIST na VEČER
KOSTANJEVIH JEDI.**
Za razvedrilo bo poskrbel
ansambel SIBILA
Rezervacije po telefonu (064)
621-261
Pridite, ne bo vam žal!

TOKOS
TRŽIŠKA TOVARNA KOS IN SRPOV
TOKOS TRŽIČ, p.o.

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge:
1. VODENJE ODDELKA BRUSILNICE
Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:
— končana strokovna izobrazba strojne smeri ali delovodska šola,
— nad 2 leti delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih,
— sposobnost vodenja in organiziranja dela v oddelku.
Poizkusno delo je 3 mesece.
Prijava z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: TOKOS TRŽIČ, Cankarjeva 9, 64290 TRŽIČ.

INFORMACIJE VARČEVALCEM

KRANJ	21-150
TRŽIČ	51-150
JESENICE	74-150
RADOVLJICA	81-150
ŠKOFJA LOKA	620-150

10 ljubljanska banka
Temejna banka Gorenjske Kranj
Gorenje in banka — formula prihranka

France Trefalt

KAKO SO UKINJALI PREŠERNOVO GLEDALIŠČE

1

V času, ko Prešernovo gledališče postaja po treh desetletjih spet poklicno, bo zanimivo prebrati kroniko nekdanjega člana tega gledališča Franceta Trefalta o ukinjanju teatra v Kranju. Objavili jo bomo v nadaljevanjih. Tekst objavljamo nelektoriran, tak, kot je bil zapisan.

Kakor je bil začetek prve knjige kronike »Prešernovega gledališča« veseli in radosten, začenjam to knjigo v znamenju globoke žalosti. Sredi počitnic, ki jih je ansambel v pretekli sezoni zaslužil bolj kot kdaj prej, je dne 31. julija planila med nas vest: »Prešernovo gledališče bo ukinjeno!« Ta novica je bila tem bolj nenadna, ker se je z merodajnih strani šele pred dobrim mesecem izjavljalo, da se je položaj gledališča v Kranju v zadnjem času toliko izboljšal, da se danes nikjer več ne postavlja vprašanje, ali naj »Prešernovo gledališče« še obstaja ali ne. In vendar je bilo sklenjeno na Socialistični zvezi delovnega ljudstva in na Okrajnem komiteju Zveze komunistov v Kranju, da se gledališče ukine. To je sporočil upravniku »Prešernovega gledališča« tov. Lojzetu Gostiši sekretar OK ZKS tov. Franc Popit

dne 31. julija 1957.

Sporočilo tov. Popita se je glasilo, da bo gledališče z vsem premoženjem prevzelo delavsko prosvetno društvo »Svoboda« — center, Kranj. To naj bi se zgodilo že v mesecu avgustu 1957. Upravnik Gostiša je tov. Popita opozoril na to, da gledališče lahko ukine le Okrajna skupščina, in da so z ansamblom podpisane pogodbe za celo sezono 1957/58. Tov. Popit je bil prepričan, da bo okrajna skupščina izglasovala razpust gledališča, ansambel se bo pa plačalo, če bo treba. Takoj drugo jutro je Tajništvo okrajnega ljudskega odbora zahtevalo in vpogled en izvod pogodbe.

Istočasno, ko je bilo tov. Gostiši sporočeno, da se namerava gledališče ukiniti, je bila seja Sveta za prosveto in kulturo okrajja Kranj pod predsedstvom predsednika Sveta tov. Slavka Beznika. Svet je enoglasno izjavil, da je odločno proti razpustu gledališča. Hkrati obsoja način te akcije, da je za razpust gledališča potreben predlog tega Sveta.

Še istega dne sta se stala z upravnikom gledališča člana uprave PG tov. Štiglic in Trefalt. Sklenjeno je bilo, da je treba nemudoma storiti vse potrebno, da se razpust gledališča prepreči.

Naslednji dan 1. avgusta 1957 je šel upravnik Gostiša v Ljubljano, kjer se je sestal z načelnico Sveta za prosveto in kulturo LRS tov. Mico Črna-gojevo, ter predsednikom Združenja dramskih umetnikov Slovenije tov. Lojzeto Drenovcem. Sredi počitnic ni bilo mogoče najti v Ljubljani nikogar drugega. Tov. Štiglic in Trefalt pa sta isti dan obiskala člana gledališkega sveta PG, direktorja ljubljanske Drame tov. Slavka Jana, ki je bil na počitnicah v Cerkljah pri Kranju.

Dne 2. avgusta 1957 se je vršila seja Gledališkega sveta, h kateri so bili povabljeni tudi člani upravnega odbora PG. Na tej seji se je gledališki svet soglasno in odločno izrekel proti nameravanemu razpustu gledališča in obsodil način postopka. Akcija za ukinitve se vrši brez vednosti okrajnega in republiškega Sveta za prosveto in kulturo in brez vednosti in zaslisanja Gledališkega sveta gledališča, kot organa družbenega upravljanja.

Isti dan in ob isti uri se je vršil sestanek sekretariata mestnega sindikalnega sveta in Okrajne socialistične zveze. Na dnevnem redu je bilo vprašanje razpusta gledališča. Le na intervencijo predsednika sindikalne podružnice PG tov. Cegnarja, je smel temu sestanku prisostvovati zastopnik te sindikalne podružnice tov. Štiglic. Ker so bili o sestanku obveščeni s strani PG zastopniki časopisja, so bili na sestanku navzoči za »Ljudsko Pravico« tov. Ciril Zlobec, za »Slovenskega Poročevalca« tov. Bogdan Pogačnik, in za »Glas Gorenjske« tov. Miloš Mikeln. Temu sestanku je predsedoval sekretar Mestnega komiteja ZKS in predsednik Socialistične zveze tov. Martin Košir. Tisti, ki so bili na tem sestanku prisotni, so povedali, da oni, ki so se postavili v bran proti razpustu gledališča, niso mogli dosti opraviti, ker so bili enostavno prekinjeni od predsedujočega. Na sestanku je bilo z večino glasov sklenjeno, naj se gledališče razpusti, vse njegovo premoženje pa naj prevzame »Svoboda« — center, Kranj, ki bo poleg gledaliških predstav organizirala tudi režisersko-tehnični servis za vse okoliške »Svobode«. Člane ansambla pa naj se zaposli po lažjih službah, da bodo v prostem času lahko nastopali pri »Svobodi«. Dalje je bilo sklenjeno, naj se v mesecu avgustu izvrši posvet z delovnimi kolektivi v Kranju, katerim se naj zaževa pojasni, da bodo leti zavzeli svoje stališče. Časnikarjem je bilo rečeno, naj ne napihujejo zadeve.

Na omenjenem sestanku je v imenu delovnega kolektiva tovarne »Iskra« izjavil tov. Rotar, da je ta kolektiv odločno za nadaljnji obstoj gledališča. Tako je bilo namreč izglasovano na sestanku sindikalnega odbora te tovarne.

Dne 7. avgusta je tov. Nila Grilova sklicala sestanek kolektiva PG. Kljub počitnicam se je sestanka udeležilo 25 članov kolektiva. Na sestanku je predsednik Občinskega ljudskega odbora tov. Vinko Hafner pojasnil, kako je prišlo do predloga, naj se gledališče ukine. Ti razlogi naj bi bili: 1) gledališče nima kvalificiranega upravnika, ki ga zahteva novi zakon o republiških gledališčih, 2)

nima dveh režiserjev in dramaturga, kar tudi zahteva republiški zakon o gledališčih. (Opomba pisca: Zakon o gledališčih zahteva, da morajo gledališča tem zahtevam zadostiti do 1. 1. 1958.)

Kot nadaljnji razlog za ukinitve je tov. Hafner omenil finance, ki da jih okraj ne premore več. (Opomba pisca: Finančna zmogljivost občine Kranj je brez dvoma nogo nižja od celega okrajja in vendar je Občina Kranj lahko 7 let vzdrževala gledališče.) Nadalje zahtevajo »Svobode« zvišanje letnih subvencij, ki znašajo trenutno okrog tri pol milijona. Okraj je mnenja, da ni mogoče v kulturo trošiti več sredstev kot doslej. Dalje je tov. Hafner omenil, da v zapadnih državah mesta manj kot 100.000 prebivalci sploh nimajo stalnega gledališča. Potem je omenil vprašanje idejnemu usmerjenosti, ki da se v repertoarju gledališča odraža v zaželeni meri. Z ozirom na vse to, je tov. Hafner je politični forum predlagal: 1) definitivno ukinitve gledališča, 2) sredstva, ki jih je do sedaj prejemale gledališče, naj se porabijo drugam za kulturne delavnosti, zlasti »Svobodi«, 3) organizirati nekak servisni center za podeželske »Svobode«, 4) od tehničnega kadra naj bi se ohranil osterki mojster, mizarja in krojača, ter enega stalnega režiserja za »Svobodo« v Kranju, ki bi vzgledno sodeloval tudi pri drugih »Svobodah«. Čas ukinitve še ni določen, je pa predviden s koncem kolesarskega leta 1957.

Nadalje je tov. Hafner omenil, da je bil ta ponoven sestanek sindikata v »Iskri«, kjer da ob abstinenci dveh odbornikov večina sprejela sklep, naj se gledališče razpusti pod pogojem, da se dosedanja sredstva, ki jih je doslej prejemale gledališče, dodelijo v celoti »Svobodi«, ter da pravilno reši vprašanje zaposlitve gledaliških uslužbencev in delavcev. Ta sklep je gledališki svet presenetil, ker je v popolnem nasprotju s sklepom, ki ga je isti sindikat sprejel pred tednom dni. Po doblih informacijah, ki so jih dali člani kolektiva, je bila ta odločitev sprejeta pod pritiskom tov. Hafnerja samega. (To beležim kot nepristranski kronist, ne da bi se spuščal v kakršnokoli komentiranje: op. pisca.)

TV SPORED

PETEK
28. oktobra

9.50 Video strani
10.00 Mozaik: Tednik
11.40 Lorca, španska nadaljevanka
12.35 Video strani
13.30 Poročila
14.45 Mozaik, ponovitev
18.15 Sodobna medicina: operacija oči
18.45 Risanka
18.55 Video strani
19.00 Vreme
19.01 Obzornik
19.13 TV okno
19.18 Zrno
19.22 Propagandna oddaja
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
19.59 Zrcalo tedna
20.15 Propagandna oddaja
20.25 R. Daley: Tujčeve roke, ameriška nadaljevanka
21.15 Propagandna oddaja
21.25 Čas negotovosti: Mogočno nasprotovanje, 4. oddaja
22.20 TV dnevnik
23.35 Dezertar, italijanski film
0.50 Video strani

SOBOTA
29. oktobra

7.55 Video strani
8.05 Ponovitev otroških oddaj
8.05 Radovedni Taček
8.25 Lonček kuhaj: Riževe palačinke
11.15 Naša pesem, ponovitev
12.35 Video strani
17.00 Gregorio, perujski film
18.25 Da ne bi bolelo: Koronarni klub Ljubljana
18.45 Risanka
18.55 Video strani
19.00 Vreme
19.01 Knjiga
19.13 TV okno
19.22 Propagandna oddaja
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
19.59 Naš utrip
20.15 Propagandna oddaja
20.20 Zrebanje 3 x 3
20.35 S. Sheldon: Diamantna dinastija, ameriška nadaljevanka
21.25 Propagandna oddaja
22.25 TV dnevnik
22.50 Skrij se, ameriški film
0.20 Video strani

Oddajniki II. TV mreže:
19.00 Domači ansambli
19.30 TV dnevnik
20.00 Iz koncertnih dvoran

Zagreb I. program
8.00 Poročila
8.25 Otroška serija
8.55 TV v šoli
10.30 Poročila
10.35 TV v šoli
12.30 Poročila
14.20 Francoski jezik
15.20 Poročila
17.25 Poročila
17.30 Obvarujmo naravo, serija za otroke
18.00 Voda in življenje, izobraževalna oddaja
18.30 Risanka
18.40 Številke in črke, kviz
19.00 TV koledar
19.10 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 Kriminalistične zgodbe, serijski film
20.50 Zabavni program
21.50 TV dnevnik
23.25 O sole mio, oddaja o kulturi
0.40 Poročila

Oddajniki II. TV mreže:
15.10 Leeds: Rugby — Anglija: Ostali svet, prenos
17.30 B. A. Novak: V ozadju postelje, predstava PND Nova Gorica
18.20 M. Marjanovič — Dj. Kadjičević: Človek, ki je pojedel volka ponovitev drame
19.30 TV dnevnik
20.10 Štirje jezdec Apokalipse, ameriški film

TV Zagreb I. program
9.00 TV v šoli, ponovitev
10.30 Poročila
10.35 Nočni program, ponovitev do 12.35
17.00 Narodna glasba
17.30 Poročila
17.35 TV koledar
17.45 Sedem TV dni
18.30 Teledokumentarna oddaja
19.15 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 Concertino
20.15 Od obale do obale, ameriški film
21.50 TV dnevnik
22.05 Noč in dan
0.05 Poročila

NEDELJA
30. oktobra

9.20 Video strani
9.25 Otroška matineja
10.15 Vrnitev »antiope«, ponovitev angleške otroške nadaljevanke
10.40 Diamantna dinastija, ameriška nadaljevanka
11.30 Video meh
12.00 Kmetijska oddaja TV NS
13.00 Poročila
13.10 Pojejo vam Novi fosili
14.50 Prislunhimo tišini
15.50 Kako pesniki ljubijo življenje, češkoslovaški filmi
17.15 Kolo sreče
18.45 Risanka
18.55 Video strani
19.00 Vreme
19.01 TV mernik
19.16 TV okno
19.24 Propagandna oddaja
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
19.59 Propagandna oddaja
20.10 Maribor: Borštnikovo srečanje, prenos
22.10 EPP
20.15 Zdravo
22.15 Video strani

Oddajniki II. TV mreže:
10.00 Danes za jutri
13.00 Športno popoldne
17.45 3. kolo DP v košarki, vključitev
19.30 TV dnevnik
20.00 Poljudnoznanstveni film
20.50 Včeraj, danes, jutri
21.25 Športni pregled
22.10 Reportaže z nogometnih tekem

TV Zagreb I. program
10.20 Poročila
10.30 Otroška matineja
12.00 Kmetijska oddaja
13.00 Zaščitena narava, izobraževalna oddaja
13.30 Govorimo o zdravju, izobraževalna oddaja
14.00 Maljavkin in njegova družina sovjetska nadaljevanka
15.05 Poletni koncert iz Osla, oddaja resne glasbe
16.05 Dokumentarni magazin
17.25 Bokserji gredo v raj, jugoslovanski film

TV Zagreb I. program
9.00 TV v šoli, ponovitev
10.30 Poročila
10.35 Nočni program, ponovitev do 12.35
17.00 Narodna glasba
17.30 Poročila
17.35 TV koledar
17.45 Sedem TV dni
18.30 Teledokumentarna oddaja
19.15 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 Concertino
20.15 Od obale do obale, ameriški film
21.50 TV dnevnik
22.05 Noč in dan
0.05 Poročila

PONEDELJEK
31. oktobra

9.50 Video strani
10.00 Mozaik
10.15 Zrcalo tedna
12.05 Video strani
17.00 Mozaik, ponovitev
17.15 Naš utrip
17.30 Spored za otroke in mlade
17.45 Druga izmena, oddaja TV Skopje
18.45 Poljudnoznanstvena oddaja
18.45 Risanka
18.55 Video strani
19.00 Vreme
19.01 Obzornik
19.13 TV okno
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
19.59 Propagandna oddaja
20.10 M. Kodra: Queenie, ameriška nadaljevanka
20.55 EPP
21.00 Omizje
23.00 Video strani

Oddajniki II. TV mreže:
18.00 Beograjski TV program
19.00 Indirekt
19.30 TV dnevnik
20.00 Umetniški večer

TV Zagreb I. program
8.25 Poročila
8.30 Radovedni Taček, oddaja za otroke TV Ljubljana
8.45 Miti in legende
9.00 TV v šoli
10.30 Poročila
10.35 TV v šoli
12.30 Poročila
15.20 Poročila
15.25 Prezrli ste - pogledite
17.25 Poročila
17.30 Radovedni Taček
17.45 Miti in legende
18.00 Nekaj več, izobraževalna oddaja
18.30 Risanka
18.40 Številke in črke, kviz
19.00 TV koledar
19.10 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 N. Rončević: Kakor list, TV drama
21.05 Znanost
22.00 TV dnevnik
22.10 Nočni spored
0.10 Poročila

TV Zagreb I. program
8.25 Poročila
8.30 Radovedni Taček, oddaja za otroke TV Ljubljana
8.45 Miti in legende
9.00 TV v šoli
10.30 Poročila
10.35 TV v šoli
12.30 Poročila
15.20 Poročila
15.25 Prezrli ste - pogledite
17.25 Poročila
17.30 Radovedni Taček
17.45 Miti in legende
18.00 Nekaj več, izobraževalna oddaja
18.30 Risanka
18.40 Številke in črke, kviz
19.00 TV koledar
19.10 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 N. Rončević: Kakor list, TV drama
21.05 Znanost
22.00 TV dnevnik
22.10 Nočni spored
0.10 Poročila

18.55 Video strani
19.00 Vreme
19.01 B. Britten: Missa Brevis in D op.63
19.13 TV okno
19.22 EPP
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
19.59 Propagandna oddaja
20.05 J. Zmavc: Nekje živi Cenka, TV drama
21.45 Propagandna oddaja
21.50 Osmi dan, oddaja o kulturi
22.55 Koncert resne glasbe D. Debussy: Preludij k Favnomem popoldnevu
23.30 Video strani

Oddajnik II. TV mreže
18.00 Beograjski TV program
18.55 V luči tonejo vse teme: I. Vavpotič, dokumentarna oddaja
19.30 TV dnevnik
20.00 Kolo sreče
21.00 Zrebanje lota
21.10 Arhitektura slovenskih pokrajini
21.35 Izseljenčeva zgodba, dokumentarna oddaja

TV Zagreb I. program
8.30 Poročila
8.30 Oddaja za otroke TV Ljubljana
9.00 TV v šoli
10.30 Poročila
10.35 TV v šoli
12.30 Poročila
14.20 TV v šoli
15.20 Poročila
15.25 Prezrli ste pogledite
17.25 Poročila
17.30 Oddaja za otroke
18.00 Hrast, izobraževalna oddaja
18.30 Risanka
18.40 Številke in črke, kviz
13.00 TV koledar
19.10 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 Zrebanje lota
20.05 Th. Mann: Čarobna gora, nemška nadaljevanka
21.05 Kontaktni magazin
22.35 TV dnevnik
22.55 Noč in dan
0.50 Poročila

TV Zagreb I. program
8.30 Poročila
8.30 Oddaja za otroke TV Ljubljana
9.00 TV v šoli
10.30 Poročila
10.35 TV v šoli
12.30 Poročila
14.20 TV v šoli
15.20 Poročila
15.25 Prezrli ste pogledite
17.25 Poročila
17.30 Oddaja za otroke
18.00 Hrast, izobraževalna oddaja
18.30 Risanka
18.40 Številke in črke, kviz
13.00 TV koledar
19.10 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 Zrebanje lota
20.05 Th. Mann: Čarobna gora, nemška nadaljevanka
21.05 Kontaktni magazin
22.35 TV dnevnik
22.55 Noč in dan
0.50 Poročila

18.15 Pred izbiro poklica: Logoped, izobraževalna serija
18.45 Risanka
18.55 Video strani
19.00 Vreme
19.01 Obzornik
19.13 TV okno
19.18 Zrno
19.22 Propagandna oddaja
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
19.59 EPP
20.05 Film tedna: Bel, tuj in pegast sovjetski film
22.00 EPP
22.05 Mali koncert
22.15 TV dnevnik
22.00 TV dnevnik
22.45 Video strani

Oddajniki II. TV mreže
18.00 Beograjski TV program
19.30 TV dnevnik
20.00 Znanstveni forum
21.35 Svet poročila

TV Zagreb I. program
8.25 Poročila
8.30 Mali čarodej, angleška serija za otroke
9.00 TV v šoli
10.30 Poročila
10.35 TV v šoli
12.30 Poročila
14.20 TV v šoli
15.20 Poročila
15.25 Prezrli ste pogledite
17.25 Poročila
17.30 Mali čarodej, angleška serija za otroke
18.00 Sodobna prehrana, izobraževalna oddaja
18.30 Risanka
18.40 Številke in črke, kviz
19.00 TV koledar
19.10 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 Velike radosti in male žalosti, japonski film
22.30 TV dnevnik
23.00 Nočni program
1.30 Poročila

TV Zagreb I. program
8.25 Poročila
8.30 Majske igre, oddaja za otroke
9.00 TV v šoli
10.30 Poročila
10.35 TV v šoli
12.30 Poročila
14.15 TV v šoli
15.20 Poročila
15.25 Prezrli ste, pogledite
17.25 Poročila
17.30 Majske igre, oddaja za otroke
18.00 In tudi letos, izobraževalna oddaja
18.30 TV razstava
18.40 Številke in črke, kviz
19.00 TV koledar
19.10 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 Politični magazin
20.55 Izbrani trenutki
21.05 Zabavnoglasbena oddaja
21.50 TV dnevnik
22.10 Noč in dan
0.10 Poročila

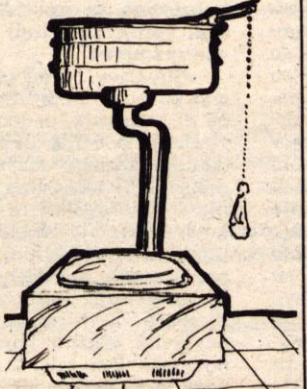
ČETRTEK
3. novembra

9.50 Video strani
10.00 Mozaik: Solska TV
11.00 Zrtev, angleški film
12.30 Video strani
13.30 Mozaik, Solska TV
17.50 Spored za otroke
18.15 Slovenski ljudski pesi
18.45 Risanka
18.55 Video strani
19.00 Vreme
19.01 TV obzornik
19.13 TV okno
19.22 Propagandna oddaja
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
20.05 Tednik
21.05 Propagandna oddaja
21.10 Lorca, španska nadaljevanka 2
22.05 TV dnevnik
22.20 Retrospektiva jugoslovenskega filma
23.55 Video strani

Oddajniki II. TV mreže
18.00 Beograjski TV program
19.30 TV dnevnik
20.00 S. Townsend: Skrivni dnevnik Jadrana Krta, angleška nadaljevanka
20.50 Kralj Matjaž—Matija Korvin, resnična legenda in legenda resničnosti
21.45 Balada o mesecu potepuhu, balet

TV Zagreb I. program
8.25 Poročila
8.30 Majske igre, oddaja za otroke
9.00 TV v šoli
10.30 Poročila
10.35 TV v šoli
12.30 Poročila
14.15 TV v šoli
15.20 Poročila
15.25 Prezrli ste, pogledite
17.25 Poročila
17.30 Majske igre, oddaja za otroke
18.00 In tudi letos, izobraževalna oddaja
18.30 TV razstava
18.40 Številke in črke, kviz
19.00 TV koledar
19.10 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 Politični magazin
20.55 Izbrani trenutki
21.05 Zabavnoglasbena oddaja
21.50 TV dnevnik
22.10 Noč in dan
0.10 Poročila

TV Zagreb I. program
8.25 Poročila
8.30 Majske igre, oddaja za otroke
9.00 TV v šoli
10.30 Poročila
10.35 TV v šoli
12.30 Poročila
14.15 TV v šoli
15.20 Poročila
15.25 Prezrli ste, pogledite
17.25 Poročila
17.30 Majske igre, oddaja za otroke
18.00 In tudi letos, izobraževalna oddaja
18.30 TV razstava
18.40 Številke in črke, kviz
19.00 TV koledar
19.10 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 Politični magazin
20.55 Izbrani trenutki
21.05 Zabavnoglasbena oddaja
21.50 TV dnevnik
22.10 Noč in dan
0.10 Poročila

RADIO

PETEK, 28. oktobra:
Prvi program
4.30-8.00 Jutranji program - glasba - 8.05 Radijska šola za mlade stopnjo - 8.35 Mladina poje - 9.05 Glasbena matineja - 10.05 Rezervirano za... - 12.10 Pod domačo marelo - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov in narodnosti - 13.20 Osmrtnice, obvestila in zabavna glasba - 13.30 Od melodije do melodije - 14.35-15.25 Popoldanski mozaik - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.00 Vrtljak želja in EP - 17.00 Studio ob 17.00 in glasba - 18.00 Minute s Slovenskimi muzikanti - 18.15 Gremo v kino - 19.00 Radijski dnevnik - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Pojemo in godemo - 20.00 Mladi mostovi - 20.30-23.00 Slovcem po svetu - 23.05 Literarni nokturno - Janez Švajncar: Kače - 00.05-4.30 Nočni program

SOBOTA, 29. oktobra:
Prvi program
4.30-8.00 Jutranji program -

glasba - 8.05 Pionirski tednik - 9.05 Pogovor s poslušalci - 10.05 Sobotna matineja - 11.05 Naši znanstveniki pred mikrofonom - 11.20 Minute za staro glasbo - 11.35-14.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 12.30 Kmetijski nasveti - 14.05 Glasbena panorama - 15.10-15.25 Popoldanski mozaik - 16.00 Vrtljak in EP - 16.30 Srečanje republik in pokrajini - 17.00 Studio ob 17.00 - zunanje-politični magazin - 18.30 S knjižnega trga - 19.35 Lahko noč, otroci - 20.00 Radio na obisku - Radijski portret - 22.20-24.00 Od tod do polnoči - 23.05 Literarni nokturno - Gert Jonke: Ponovitev slavnosti - 00.05-5.00 Nočni program - glasba

NEDELJA, 30. oktobra:
Prvi program
5.00-8.00 Jutranji program - glasba - 8.07 Radijska igra za otroke - 9.05 Še pomnite, tovariši - 10.05 Nedeljska matineja - 11.00-16.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 13.20-14.15 Za naše kmetovalce - 15.30 Poročila - 17.05 Nedeljska reportaža - 17.30 Pojo amaterski zbori - 18.00 Zabavna radijska igra - Zarko Petan: Človek brez glave - 20.00-22.00 V nedeljo zvečer - 22.20-24.00 Glasba za prijeten

KRANJ STORŽIČ
28. oktobra: amer. erot. thriller STRIPEASE SMRTI ob 16., 18. in 20. uri, 29. oktobra: amer. hongkon. akcij. film ZAOBLJUBA ob 16. in 18. uri, nem. erot. komedija PREKO SEDEM POSTELJ ob 20. uri, film ni primeren za otroke, 30. oktobra: hongkon. akcij. film GROMOVITI TIGER ob 14. in 18. uri, amer. thriller film VOJNE IGRE ob 16. uri, amer. trda erotika BORDEL - HIŠA VZHAJAJOČEGA SONCA ob 20. uri, amer. trda erotika BORDEL - HIŠA VZHAJAJOČEGA SONCA ob 20. uri, amer. erot. film - trda erotika BORDEL - HIŠA VZHAJAJOČEGA SONCA ob 22. uri, otrokom ne dovolimo ogleda filma, 30. oktobra: amer. risanka VELIKI MIŠEK DETEKTIV ob 10. uri, VSTOP PROSTI, amer. akcij. film IŠČEMO ŽIVEGA ALI MRTVEGA ob 16., 18. in 20. uri, 1. novembra: amer. akcij. film IŠČEMO ŽIVEGA ALI MRTVEGA ob 16., 18. in 20. uri, 2. novembra: amer. risanka VELIKI MIŠEK DETEKTIV ob 16. uri, amer. akcij. komedija POLICAJ IZ BEVERLY HILLSA II ob 18. in 20. uri, 29. oktobra: amer. risanka VELIKI MIŠEK DETEKTIV ob 16. uri, VSTOP PROSTI, amer. akcij. film POLICAJ IZ BEVERLY HILLSA II ob 18. uri, premiera amer. krim. drame JUTRO NASLEDNJE DNE ob 20. uri, 30. oktobra: amer. akcij. komedija POLICAJ IZ BEVERLY HILLSA II ob 16., 18. in 20. uri, 31. oktobra: amer.

konec tedna - 00.05-4.30 Nočni program - glasba

PONEDELJEK, 31. oktobra:
Prvi program
4.30-8.00 Jutranji program - glasba - 8.05 Glasbena lepjenka - 8.25 Ringaraja - 9.05 Glasbena matineja - 10.05 Tekoča repiza - 11.05 Izbrali smo - 13.30 Od melodije do melodije - 14.15 Mladi na glasbenih revijah in tekmovalnih - 16.00 Vrtljak želja in EP - 18.25 Zvočni signali - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 20.00 Pesmi slovenskih skladateljev - 21.05 Zaplešite z nami - 22.30-24.00 Zimzelene melodije - 00.05-4.30 Nočni program - glasba

TOREK, 1. novembra:
Prvi program
4.30-8.00 Jutranji program - glasba - 8.05 Radijska šola za srednjo stopnjo - 9.05 Glasbena matineja - 10.05 Rezervirano za... - 11.05 Nenavadni pogovori - 14.05 Znanje za jutri - 14.35-15.25 Popoldanski mozaik - 18.00 Sotočja (prenos iz studia radia Maribor) - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 20.00 Slovenska zemlja in pesmi in besedi - 21.05 Od premiere do premiere - Glasbeni intermezzo - 22.30 Sloven-

krim. drama JUTRO NASLEDNJE DNE ob 16., 18. in 20. uri, 1. novembra: amer. krim. film JUTRO NASLEDNJE DNE ob 16., 18. in 20. uri, 2. novembra: amer. hongkon. akcij. film ZAOBLJUBA ob 16. in 18. uri, FILMSKO GLEDALIŠČE: gruzij. polit. satira KESANJE ob 20. uri, 3. novembra: amer. hongkon. akcij. film ZAOBLJUBA ob 16., 18. in 20. uri KAMNIK DOM
28. oktobra: amer. komed. ŠOLA ZA STEVARDESE ob 18. in 20. uri, 29. oktobra: jugosl. komedija IMEJMO SE RADI ob 17. uri, amer. akcij. film NAVAHO GROM ob 19. uri, premiera amer. komed. TRAPASTI BOLNIČARJI ob 21. uri, 30. oktobra: amer. krim. komedija NEKAJ DIVJEGA (ČUDOVITO DEKLE) ob 17. in 19. uri, premiera amer. hongkon. akcij. film ZAOBLJUBA ob 21. uri, 31. oktobra: FILMSKO GLEDALIŠČE: gruzijska polit. satira KESANJE ob 17.30 in 20. uri, 1. novembra: amer. hongkon. akcij. film ZAOBLJUBA ob 18. in 20. uri, 2. novembra: Ni kinopredstavljen, 3. novembra: amer. thriller film VOJNE IGRE ob 18. in 20. uri
28. oktobra: hongkon. akcij. film BOJEVNIKI SHAOLINA ob 17. in 19. uri, 29. oktobra: amer. komedija - premiera ŠOLA ZA STEVARDESE ob 17. in 19. uri, premiera amer. krim. filma ANGELI

ski pevci zabavne glasbe - 23.05 Literarni nokturno: Tone Pavček: Zalostinke - 23.15 Mozaik lahke glasbe - 00.05-4.30 Nočni program - glasba

SREDA, 2. novembra:
Prvi program
4.30-8.00 Jutranji program - glasba - 9.05 Glasbena matineja - 10.05 Rezervirano za... - 11.05 Danes smo izbrali - 12.10 Pod domačo marelo - 13.20 Osmrtnice, obvestila in zabavna glasba - 14.05 Mehurčki - 14.45-15.25 Popoldanski mozaik - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Studio ob 17.00 in glasba - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 22.15 Iz naših sporedov - 23.05 Literarni nokturno - Graham Greene: Stotnik in njegov sovražnik - 00.05-4.30 Nočni program, glasba

Sobota, 29. oktobra:
16.00 Obvestila - 16.30 Domače novice - 16.45 Moja je lepša kot

IZ POPRAVNEGA DOMA ob 21. uri, 30. oktobra: amer. risanka VELIKI MIŠEK DETEKTIV ob 15. uri, VSTOP PROSTI, amer. komed. ŠOLA ZA STEVARDESE ob 17. in 19. uri, premiera amer. akcij. filma IŠČEMO ŽIVEGA ALI MRTVEGA ob 21. uri, 31. oktobra: amer. akcij. komedija POLICAJ IZ BEVERLY HILLSA II ob 17. in 19. uri, 1. novembra: amer. akcij. komedija POLICAJ IZ BEVERLY HILLSA II ob 17. in 19. uri, 2. novembra: Ni kinopredstavljen, 3. novembra: amer. akcij. film - komedija POLICAJ IZ BEVERLY HILLSA II ob 17. in 19. uri
28. oktobra: amer. krim. drama JUTRO NASLEDNJE DNE ob 19. uri, 1. novembra: amer. risanka VELIKI MIŠEK DETEKTIV ob 17. uri, amer. krim. film ANGELI IZ POPRAVNEGA DOMA ob 17. in 20. uri
28. oktobra: amer. pust. film GUNISI ob 20. uri

Danes smo izbrali - 12.10 Pod domačo marelo - 13.20 Osmrtnice, obvestila in zabavna glasba - 14.05 Mehurčki - 14.45-15.25 Popoldanski mozaik - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Studio ob 17.00 in glasba - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 22.15 Iz naših sporedov - 23.05 Literarni nokturno - Graham Greene: Stotnik in njegov sovražnik - 00.05-4.30 Nočni program, glasba

SREDA, 2. novembra:
Prvi program
4.30-8.00 Jutranji program - glasba - 9.05 Glasbena matineja - 10.05 Rezervirano za... - 11.05 Danes smo izbrali - 12.10 Pod domačo marelo - 13.20 Osmrtnice, obvestila in zabavna glasba - 14.05 Mehurčki - 14.45-15.25 Popoldanski mozaik - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.00 Studio ob 17.00 in glasba - 19.25 Obvestila in zabavna glasba - 22.15 Iz naših sporedov - 23.05 Literarni nokturno - Graham Greene: Stotnik in njegov sovražnik - 00.05-4.30 Nočni program, glasba

Sreda, 2. novembra:
16.00 Obvestila - 16.30 Domače novice - 16.45 Obvestila - 17.00 Aktualno - 18.00 Čestitke poslušalcev in EP - 18.25 Športni pregled - 18.35 Minute za resno glasbo - 18.55 Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa.
Sreda, 2. novembra:
16.00 Obvestila - 16.30 Domače novice - 16.45 Obvestila - 17.00 Aktualno - 18.00 Čestitke poslušalcev in EP - 18.35 Novosti iz narodnozabavne glasbe - 18.55 Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa.

tvoja - zabavnoglasbena oddaja z lestvico narodnozabavne glasbe - 17.45 Ekonomska propaganda in obvestila - 18.00 Čestitke poslušalcev - 18.55 Zaključek programa
Nedelja, 30. oktobra:
11.00 Mi pa nismo se uklonili: KO razvoju obveščevalne službe poleti 1943 - 11.30 Obvestila - 12.00 Nedeljsko popoldne Radia Triglav - vmes čestitke poslušalcev - 14.55 Zaključek programa
Ponedeljek, 31. oktobra:
16.00 Obvestila - 16.30 Domače

ČETRTEK, 3. novembra:
Prvi program
4.30-8.00 Jutranji program - glasba - 8.35 Koncert za mlade poslušalce - 9.05 Glasbena matineja - 10.05 Rezervirano za... - 12.10 Pojemo in godemo - 13.30 Od melodije do melodije - 14.05 Za mlade radovedneže - 14.45-15.25 Popoldanski mozaik - 15.55 Zabavna glasba - 16.00

novice - 16.45 Obvestila - 17.00 Aktualno: Mesec boja proti sladkorni bolezni - 18.00 Čestitke poslušalcev in EP - 18.25 Športni pregled - 18.35 Minute za resno glasbo - 18.55 Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa.
Sreda, 2. novembra:
16.00 Obvestila - 16.30 Domače novice - 16.45 Obvestila - 17.00 Aktualno - 18.00 Čestitke poslušalcev in EP - 18.35 Novosti iz narodnozabavne glasbe - 18.55 Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa.

Četrtek, 3. novembra:
16.00 Obvestila - 16.30 Domače novice - 16.45 Obvestila - 17.00 Tema dneva: čistila naprava na Jesenicah - 17.45 Obvestila - 18.00 Čestitke poslušalcev in EP - 18.25 Danes so rekli... - 18.35 Vedno zelene melodije - 18.55 Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa.

SVOBODA ŽIRI
29. oktobra: amer. romant. komed. TUDI TAKO TE IMAM RAD ob 20. uri, 30. oktobra: amer. akcij. avant. film DIVJI OTOK ob 17.10. uri
ŠKOFJA LOKA
28. oktobra: amer. film PRIROČNIK ZA SEKS ob 18. in 20. uri, 29. oktobra: amer. akcij. film NE UBIJAJ... SAMO... ob 18. in 20. uri, 30. oktobra: amer. film NE UBIJAJ... SAMO... ob 18. in 20. uri, 1. novembra: amer. akcij. film PRVI NA POTEZI ob 20. uri, 2. novembra: amer. film PRVI NA POTEZI ob 18. in 20. uri, 3

Janko Stušek, sekretar občinskega komiteja ZKS Radovljica:

Evropa se ne čudi naši neenotnosti, temveč togosti

Radovljica, 26. oktobra - »Kakorkoli se že sliši splošno ljudsko mnenje o 17. seji centralnega komiteja ZKJ, češ "tresla se je gora, rodila se je miš" ali "veliko besed za malo dejanj", pa se mi zdi, da je seja bila prelomna, saj je preusmerila tok dogajanj v državi in nekatere politične težnje. Njena zgodovinska težnja se kaže v tem, da je zavrgla pritisk kot način dogovarjanja in dala podporo sporazumevanju. Evropa se ne čudi naši neenotnosti in različnosti, temveč naši togosti. Balkanizem ni grobost, divjost, nedelavnost, politikantstvo, balkanizem je despotstvo in liderstvo po načelu "kdo mi pa kaj more". Balkanizem tudi ni geografska, temveč politično-socialna kategorija. Demokracija ni darilo, ampak tudi ekonomska nuja. Če Slovenija v tem ni drugod pravilno razumljena, sem prepričan, da bo in da mora biti,« je le nekaj misli Janka Stuška, sekretarja občinskega komiteja ZKS Radovljica, iz pogovora o 17. seji centralnega komiteja ZKJ, volitvah člana predsedstva SR Slovenije, spreminjanju ustave in financiranju JLA.

Od 17. seje je minil že več kot teden, pa vendarle: kako ste jo doživljali, ste pričakovali več?

»Če je bilo ljudi pri nas najprej strah nekega "liderstva" in "predpisane demokracije", nacionalne eksplozije in prekopicij, je po koncu seje sledilo olajšanje. To je bilo tako kot po hitri vožnji z avtomobilom in karambolu: najprej si vesel, da ni krivi, potem ti je žal že za odrgnine. Nedvomno je, da je 17. seja jasno pokazala objektivne razlike in hotenja nadaljnjega razvoja Jugoslavije in razmerje sil. Čeprav so bili nekateri govori tudi dolgovozni, je bilo mogoče najti rdečo nit - podporo Suvarjevi osnovni ideji. Uradno so se po koncu vsi razšli z občutkom, da so pridobili, vendar je očitno, da so nekateri pridobili več. To nena zadnje kažejo tudi reakcije v Srbiji, predvsem na Kosovu, kjer je občutek, da so drugi pridobili več, zelo močan. Prav ta občutek je lahko ovira za uresničevanje sklepov in uvajanje in izvajanje reform. Kdo je pridobil in kdo ni? Eno je gotovo, še največ so pridobile napredne sile v državi. Seja je tudi razlektrila napetosti, v Sloveniji psihozne ogroženosti, drugod psihozne evforije, in poudarila nujnost ločitve partije

in države. Država mora delovati kot družbenopolitični sistem (tudi ob partijskih in ideoloških sporih), ne pa kot ideološka oblika.

Nekaj pa je tudi po 17. seji ostalo nerazčiščeno. Kaj je federalizem? Vsi v Jugoslaviji se sklicujejo na avnojska načela, v praksi pa jih razume vsak po svoje. Zaostali smo tudi v reševanju nacionalnega vprašanja. Kaj je to samostojnost in suverenost naroda, kaj enotnost narodov in narodnosti?»

Ali je obrazec tajnega glasovanja za preverjanja zaupanja, kakršnega so uporabili na 17. seji, sprejemljiv tudi za občinske razmere?

»Suvarjev uvod je dokaj jasno povedal, da se ne da delati, če ni zaupanja, podpore. Glasovanje je potrdilo nadaljnjo pot demokratizacije, rezultat pa je pokazal, da se večina le ne strinja z "liderstvom" in "predpisano demokracijo." Resda ni bil na tapeti Milošević, bil pa je srbski predstavnik. Obrazec s 17. seje je sprejemljiv tudi za občinske razmere. Če bi se v Radovljici postavilo takšno vprašanje, bi postopek izpeljali. Vsek, ki kaj vodi, mora vedeti, ali ima zaupa-

nje, podporo. Zavzemam se za to, da bi bilo vsako glasovanje, kjer se izraža osebna volja, tajno. Mnenja so bolj verodostojna, odgovornost večja.»

Ob zadnjih dogodkih v Jugoslaviji so ljudje spontano podprli slovensko vodstvo, zvezo komunistov in njene usmeritve. Ali se ta pozitivni odnos odraža tudi v večjem zanimanju za članstvo?

»Resda je bilo zanimanje javnosti ob zadnjih dogodkih takšno, kot še nikoli, vendar si ne smemo delati utvar: če ne bo uspehov, rezultatov, dejanj, se bo članstvo - vsaj za radovljiško občino - lahko rečem - še zmanjšalo. Tudi v nasprotnem primeru ni zanesljivo, da bo članstvo poraslo. V svetu so znane moderne partije, ki imajo članov bolj malo, sicer pa zelo veliko simpatizerjev.»

Na Gorenjskem in tudi v radovljiški občini je med kandidati za člana predsedstva SR Slovenije dobil največ podpore Igor Bavčar. Nekateri člani občinskih

kandidacijskih konferenc so ob tem izrazili pomisleke, češ izvoljen bo pa nekdo drug, tretji. Zakaj?

»Bavčar je svojevrstni sociološki in politični fenomen, izraz raznolikih političnih stališč, razočaranj, dvomov in hotenj po spremembah. Ko sem bil na nekaj temeljnih kandidacijskih konferencah, kjer so mu tudi dali podporo, so ga obravnavali kot neke vrste upornika, ki spravlja v javnost to, v kar ljudje še dvomijo: ali se vse dela javno, odkrito, pošteno, zakonito... Sicer pa je v zadnjem času zgubil precej ugleda, nad vsebino nekaterih sporočil odbora za varstvo človekovih pravic se moramo zamisliti.

Zakaj pomisleki? Do zdaj še nihče ni dal odgovora, ki ga je zastavil Mile Šetinc: zakaj tako prepričljiv poraz Mojce Drčar - Murko ob tako veliki podpori na terenu. Ljudem, ki razmišljajo, ni mogoče reči le "tako so glasovali".«

Razplet pri usklajevanju ustavnih sprememb, zlasti dopolnila, ki govori o financiranju armade, je znan. Ste pričakovali takšno rešitev?

»Če bi obveljal predlog, da bi denar za financiranje JLA zbirali tudi zunaj proračuna, z davkom, potem bi lahko take rešitve uveljavili za pretežni del federalnih plačevanj - za borbe, ljudsko milico, za pokojnine...

Nobeni besedni in časopisni napadi na JLA ne bi bili tako ogrožili armade, kot prav način financiranja, ki je bil prvotno predlagan. Če bi postala po finančni plati neodvisna od družbenopolitičnih in gospodarskih razmer, bi se oddvojila od dogajanj v družbi in od ljudstva. Denar bi zajemala od tistih, ki imajo, kar bi po eni strani zmanjšalo odgovornost republiko armade, po drugi pa bi nekateri ostali večni dolžniki. Z denarjem na dohodek bi začeli priti tudi tiste finančne virov, ki so zdaj namenjeni za uveljavljanje koncepta splošnega ljudskega odpora in družbene samozavesti.«

C. Zaplotnik

Tudi radovljiška 17. seja občinskega komiteja ZKS naj bi bila po svoje prelomna in za krajevne razmere zelo pomembna, saj ste na njej razdelali programske usmeritve za delo komiteja in komunistov v občini in sprejeli vrsto pobud. Kako se uresničujejo?

»Že na programski seji smo se opredelili za združevanje samoupravnih interesnih skupnosti materialne proizvodnje: stanovanjske, cestne, komunalne. Ko je to vprašanje obravnavala skupščina na eni zadnjih sej, je bilo rečeno, da za združevanje ni zakonskih osnov. Prepričan sem, da ni zakonskih osnov za nenormalno delitev namenskega denarja, da pa ni nobenih zadržkov za samoupravni dogovor o tem, kako bi denar najbolj koristno porabili. Vsakomur je jasno, da je treba pri gradnji blokov zgraditi tudi dostopno cesto, vodovod in kanalizacijo. Ko pa hoče te dejavnosti povezati, to ni več jasno. Naj bom konkretni: v Begunjah smo zgradili bloke, ne da bi razrešili dostop. Še večja banalnost je v tem, da imamo v temeljnih okoljih enotne delegacije za sise materialne proizvodnje (delegat se mora

spoznati na ceste, stanovanjsko gradnjo, komunalno), na občinski ravni pa to ni združljivo. Ali res ne? Prepričan sem, da je in da gre pri vsem tem za vrsto tehničnih in subjektivnih zadržkov in dosedanjih nenormalnih razvojnih poti posameznih sisov.

Kako velik problem je v naši občini zdravstvo, potrjuje že to, da smo ga obravnavali tudi na seji komiteja za splošni ljudski odpor in družbeno samozavest. Problem se rešuje prepočasi in lahko negativno vpliva na razpoloženje v občini. Predvidena je velika izguba v zdravstveni skupnosti, negativno pa posluje tudi občinski zdravstveni tozd. Zdravstvo skrbi predvsem ta izguba, zelo malo pa sisovska, čeprav bi moralo biti obratno. Resda ima radovljiška občina med vrstami gorenjskimi najnižjo prispevno stopnjo za zdravstvo, vendar je pri ljudeh občutek tak, da dajejo še preveč. Ljudje razumejo, da so zdravstvene aparature v Kliničnem centru zelo drage, ne morejo pa razumeti, da morajo včasih tudi v prazni čakalnici čakati po dve uri. Sicer pa: tako se obnaša vsa družba, le da bodo morali tisti, ki so se prvi znašli v težavah, tudi prvi spreminiti ravnanje. Prepričan sem, da so v zdravstvu še rezerve, predvsem s spremembo miselnosti varčevanja.«

Za koliko in kaj jedo naši otroci v osnovnih šolah

V šolskih koših vse manj ostankov kruha

Kranj, 26. oktobra - Leta 1980 so kranjske osnovne šole ustanovile skupno komisijo za prehrano. Glede na to, da je bila cena šolske malice že od nekdaj enotna, je bila njena glavna naloga usklajevanje kakovosti obrokov glede na zahteve prehrabnih normativov. Bila, kajti že drugo leto prihaja v prvi plan denar. Kako s čim bolj nizko ceno, dostopno za večino starševskih žepov, sestaviti kakovosten jedilnik, ki bo vrh tega tudi po okusu šolarjev? To je umetnost ali čarovnija, kakor hočete. In ker niti v komisiji niti v šolah niso čarovniki, dobivajo otroci na pladnjih hrano, začinjeno s kompromisi.

"No, z denarjem smo se pravzaprav ubadali tudi prej, vendar ni bil poglavitni," pravi predsednik komisije za prehrano Matjaž Kuralt, sicer pomočnik ravnatelja v osnovni šoli Simona Jenka. "Ena od naših nalog je namreč tudi bila, da sestavimo lestvico za plačevanje prehrane za oddelke podaljšanega bivanja in oddelke celodnevne šole, podobno, kot je veljala v vrtcih. Lestvica je bila narejena na osnovi dohodka na člana šolarjeve družine. Če je bil dohodek prenizek, je razliko, včasih tudi polno ceno, poravnavala občinska izobraževalna skupnost. Nov sistem socialnovarstvenih pomoči je vnesel spremembo v način plačevanja. Starši z nizkimi dohodki so posledje dobivali nadomestila v svoje roke, od njih mora šola dobiti denar za polno ceno prehrane. Konkretno v naši šoli imajo zaradi tega vrsto težav; starši zastajajo s plačili, terjamo jih prek delovnih organizacij in podobno."

Če bi lahko doma jedli tako poceni...

Ne moremo reči, da je šolska prehrana zastoj, kakor se giba jo prodajne cene, pa lahko trdimo, da je na pol zastoj. Marsikatera gospodinja bi bila najbrž vesela, če bi doma lahko ponudila pestro, kakovostno in dovolj

obilno kosilo za 2500 dinarjev. Toliko namreč v tem šolskem letu stane kosilo v osnovnošolskih kuhinjah kranjske občine za učence celodnevne šole in oddelkov podaljšanega bivanja. Torej 58 tisočakov za 22 ali 23 delovnih dni v mesecu.

"Cena kajpak ni ekonomska. V njej je všteta le porabljena hrana, ne pa tudi stroški za kuharice, čistilke, stroje, režijo, niti ni nikakršnega dohodka za šolo. Ko smo delali primerjave z drugimi občinami oziroma šolami po Sloveniji, smo ugotovili, da smo v Kranju čisto na dnu. Ceneje se res ne da več," pravi Matjaž Kuralt.

Gotovo ravno zato v kranjskih šolah kljub realnemu padanju plač še ne opažajo, da bi bodisi število kosil ali pa malice upadalo. Šolska malica stane v tem šolskem letu 15 tisočakov na mesec; na dan torej komaj 700 dinarjev!

"Malica je tako poceni predvsem zato, ker res želimo, da bi jo dobili vsi otroci, da bi bila vsem dostopna. Veliko otrok namreč zjutraj pred odhodom v šolo ničesar ne poje. Doslej smo v celem šolskem letu glede na podražitev hrane uspevali samo z dvema cenama malice, eno za prvo polletje, drugo za drugo. Zdaj pa cene tako hitro rastejo, da bomo najbrž prisiljeni v podražitev že pred iztekom kolektorskega leta."

Nekaj o otroškem okusu

V osnovni šoli Simona Jenka - podobno je gotovo tudi v drugih - se dosti pogovarjajo z učenci, kakšno hrano želijo. Otroci imajo veliko dobrih predlogov, vendar pa se okus večjih, ki bi radi salame, klobase, pogosto razhaja z okusom mlajših, ki jim je še bolj pri srcu mlečna hrana. Različnih jedilnikov pa si v šoli ne morejo privoščiti. Naslednji razkorak (če pozabimo na ceno) nastaja med željami otrok in hrano, ki jo zahtevajo prehrabni normativi oziroma Zavod za socialno medicino in higieno v Kranju, ki občansko nadzoruje živila v šolski kuhinji. Zavod "propagira" beljakovine, otroci pa nosijo nazaj ravno največ mleka, medtem ko trikotni sir visi prilepljen celo na stenah stranišč. Kot bi mignil pa pri kosilu "pospravijo" čežano in pire krompir, nad katerima se zmrdujejo strokovnjaki.

Kljub nekaterim skrajnostim pa vendarle kaže, da otroci niso več tako presiti kot so bili še pred kakšnim letom. "V naši šoli opažamo," pravi Matjaž Kuralt, "da hrane skoraj ne puščajo več. V koših so zelo redki ostanki kruha. Nasprotno, po kruh vse pogosteje prihajajo kot po dodatek, repete."

Na Planini je malica obvezna

V vseh šolah kranjske občine vsi otroci (zlasti v višjih razredih) niso naročeni na malico. Vzrok gotovo ni cena, ki je malenkostna. Kako so torej v šoli Bratstvo in enotnost na Planini uspeli "prepričati" vse?

"Malica je bila obvezna, ko je bila šola še celodnevna," odgovarja Irena Vencelj, učiteljica gospodinjstva in hkrati vodja

šolske prehrane. "Kasneje smo navado obdržali v korist otrok, saj smo po anketah ugotovili, da komaj 40 odstotkov otrok je, preden grejo zjutraj v šolo."

Irena Vencelj ima kot vodja šolske prehrane največ dela s sestavljanjem jedilnikov, saj morajo otroci dobiti s hrano vse potrebne hranilne in zaščitne snovi. "Zavod za socialno medicino in higieno občansko nadzoruje sestavo. Naša večna pripomba je, da en vzorec ne more biti merilo. Zanimivo je, da so strokovnjaki dolga leta proglasili za nepogrešljivo nujnost v prehrani beljakovine. Zdaj, se mi zdi, prehajajo v drugo skrajnost, ko poudarjajo pomen ogljikovih hidratov. Sama zagovarjam raznovrstnost in jo tudi karseda upoštevam pri sestavi šolskih jedilnikov kot tudi pri pouku v šestem, sedmem in osmem razredu, ko razlagamo osnove zdrave prehrane. Koliko otroci to dojemajo, pa je seveda druga stvar, zelo odvisno od njihovega (privzgojenega) okusa oziroma domačih prehrabnih navad. Zato se mi zdi tudi zelo pomembno, da mlajše šolarje navajamo na nove okuse, novo hrano. Hrano se da naučiti jesti."

Kljub temu zagnanost sestavljalca jedilnikov včasih shlapi. V šoli na Planini bi, denimo, zaman iskali vampe ali pljučka.

Pa morda še koristen predlog za kranjske peke, ki bi za popestritev šolskih malic lahko ponudili več vrst peciva.

Hrana je dobra, pravijo šolarji

Kaj pa o šolskih kosilih in malicah menijo učenci? Četverica iz šole Bratstvo in enotnost ni imela bistvenih pripomb. Nasprotno, kar nekaj laskavih besed je bilo slišati.

Maja Ržen: "Pred leti se mi je malica zdela slaba, enolična, preveč je bilo namazov. Zdaj so tudi hrenovke, štručke, krofi, sendviči. Cena 15 tisoč na mesec se mi zdi nizka. O jedilniku se pogovarjamo največ pri urah družbene moralne vzgoje in pri gospodinjstvu. Vsek lahko da pripombo, predlog."

Mateja Perčič: "V šoli malicam in, kadar imam pouk popoldne, tudi kosim. 250 tisočakov za kosilo ni veliko. Obroki so obilni, lahko greš tudi po repete. Rada jem vse, samo rižota in musaka mi ne gresta."

Sebastijan Rozmus: "Mislim, da je malica dovolj hranljiva, okusna. Ne maram samo sendvičev, dobimo mleko, ki ga imamo radi in bi ga želeli še pogostejše. Če bi sam sestavljal jedilnik, naj uvrstil več kuhanih jedi."

Grega Zupan: "Doma zjutraj ne jem, zato je malica v šoli pravi obrok. Nimam pripomb, razen, da je malo premalo. V šoli vsak dan tudi kosim. Cena je zmerna."

H. Jelovčan

Igor Torkar

PONIŽNO PROSIM, OPROSTITE, KER SEM ŠE VEDNO ŽIV IN BEREM VAM LEVITE:

Narodna

Kaj ti je partija, da si tak žalostna, kaj mi je, nič mi ni, srce me boli, me Slobo skrbi...

Opozorilo

O, partija draga, o, nič ne pomaga, ve vsak že Konfucij: Za krik resolucij preprazni trebuhu od zmeraj so gluhi!

Stara soldaška

Tam za srbskim gričem tam je dost fantičev k se za sebe bijejo, Slobi slavo vpijejo. Eden je brez roke, druga je brez noge, tret brez glave dviga glas, da le Srbija je »spas«. Tam pri Titogradu pa je Sloba padu prvič na svoj srbski nos, zdrknil mu nazaj je voz. Eden kiflc z roko, drugi kifc z nogo, tretji s palco je po rit vse, ki bli so srbo — rit!

Prijateljsko pismo Stipetu Suvarju

Ker ste izjemno spreten, gibčen funkcionar, prepričan sem, da me ne boste pod udar sodnije gnali. — Češem Šuvarjevo glavo in ne predsednika, ki čuva nam državo! Prespoštovani doktor Stipe Šuvar, zdaj, niste več za dogmo vneti ščušvar, sedaj ste naše partije vodilni sin, naj opozarja zgodovinski vas spomin! Kar spomnite se, kaj nekoč ste rekli, ko so inteligenti vas opekli: Zakaj na intelektualce se jezim, lahko jih s četico vojakov ukrotim! Idejno blede kritike ste kregali, pri tem ste hlabro tole misel tvegali: Nagrado za umetniško bi delo dal, če isto delo je idejno blede pa hkrati bi z marksistično besedo pri prič tega avtorja v zapor poslal. Se spomnite, kako ste z »belo knjigo« pisateljem obljubljali — verigo, kako z reformo šol ste šli se vaje, planirali tovarniške tečaje? Svetujem vam, da stare te ideje, kot vodja partije POZABITE SEDAJ, tako mogoče boste nam hitreje odprli zlata vrata v socializma rajki varje ga zaslužnikom vse več ograj!!

Nevednemu Miloševiću

Oj, Slobodan, boriš se srbo — rito, da bi čimprej postal naš novi Tito, ne veš, da radodarno je korito po smrti Tita vedno bolj razbito?!

Odprte strani

Urednikova beseda

V današnjih Odprtih straneh lahko preberete, kaj je o 17. seji in aktualnih dogodkih v Sloveniji in Jugoslaviji povedal predsednik slovenske partije Milan Kučan, kaj o odnosih med cerkvijo in državo ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar, kaj o razvoju tehnologije v svetu in proizvodnji aluminija glavni znanstveni svetovalec pri največji proizvajalki aluminija na svetu, kanadski firmi Alcan, naše gore list, dr. Vinko Potočnik in kaj o dejavnosti slovenskega pisateljskega društva njegov predsednik Rudi Seligo. Vedno ostri Igor Torkar pa je prispeval nekaj ostrih epigramov. Komentar o aktualnem dogajanju je napisal publicist Andrej Novak. Želimo vam veliko užitka ob prebiranju. Naslednje Odprte strani bodo izšle 11. novembra. Vabimo vas k sodelovanju.

Leopoldina Bogataj

MILAN KUČAN

Kriza iniciative pogloblja nezaupanje v nosilce oblasti

Živimo v krizi, ki je pustila globoke posledice v življenju ljudi, vendar sodim, da pri političnem delu ne računamo dovolj z razsežnostmi krize, ki se čuti skozi socialno in ekonomsko stagnacijo, medtem ko svet okoli nas napreduje. To pušča usodne posledice, razkorak med nami in svetom. Zato so vse glasnejše zahteve, da se najdejo krivci in krivda, tudi v Zvezi komunistov, saj je kot partija oblasti povezana z državnimi odločitvami. Za ta čas je značilno nezaupanje ljudi v oblast, v institucije, izpodbijanje legitimnih nosilcev oblasti, težnja po izhodu iz težav z izrednimi sredstvi. Po drugi strani pa raste zavest in zahteva po pravni državi in zoper samovoljo, protest zoper težnje po vpeljavi izrednih razmer in proti možnosti, da se težave rešujejo mimo demokratičnih poti in mimo legitimnih institucij.

Vsi ti nerešeni problemi povzročajo zmedo v zavesti ljudi, kjer je težko ločiti, kaj naj bi na pragu družbene reforme predstavljaljo kontinuiteto družbenega razvoja (tu gre zlasti za temeljne stvari, ki jih moralo biti predmet odločne diskontinuitete) to pa je zlasti naša praksa in mnoge institucionalne rešitve, ki so doslej onemogočale, da bi se rešile nekatere dileme). Ta čas v družbi prevladujeta dve bistveni značilnosti: množično izražanje državljanskega nezadovoljstva ljudi, ki se kaže v težnji po samoorganiziranju (mitinzi, stavke) kot posledici globoke stiske ljudi, socialne, nacionalne, človeške. Na drugi strani pa imamo opravka z nezadostno iniciativo socialističnih sil. Ne gre toliko za pomanjkanje iniciative pri načelnih vprašanjih (denimo tjer reform), temveč tam, kjer gre za aktivnost pri uresničevanju teh pobud. To je tudi vir nezaupanja ljudi, češ da z reformami ne mislimo resno, od tod tudi razumljive zahteve po radikalizaciji razmer.

Taka slika terja odgovor, kam bi morali usmeriti svojo aktivnost. Menim, da v reševanju vprašanj, ki so predmet nezadovoljstva, v vsebinska vprašanja te

družbe, kamor štejejo tudi človekove pravice, v vprašanja, kjer nimamo odgovorov (denimo ekonomska, na katera išče odgovor tako imenovana Mikuličeva komisija) ali kjer imamo napačne odgovore (denimo ali je vzroke za neučinkovitost jugoslovanske federacije iskati v dejstvu, da imamo opraviti z enakopravnimi narodi). Tako prihajamo v konflikte z lastnimi vprašanji znotraj ZK, ki zadevajo razumevanje ekonomske reforme: ker si nočemo priznati, da je le-ta v prvi vrsti obračun z lastnimi prestavami o tem, kaj je socializem. Razumevanje politične reforme je v prvi vrsti pravno razlaščanje države in prenašanje oblasti na delovne ljudi in občane. Smisel politične aktivnosti je boj za zaupanje, za iniciativo, za ustvarjanje pogojev, da na iniciativi pride do političnega konsenza. Tako velike operacije, kot je reforma, niso možne, če nje nem smislu ni doseženo soglasje največjega števila ljudi. Države, ki so uspele opraviti tako velike projekte (Izrael, Turčija), so jih spričo nacionalnega konsenza. Ta boj za zaupanje je tudi boj za utrjevanje legitimnih nosilcev oblasti in institucij. Skupni imenovalec je razvijanje in uveljavljanje koncepta družbenega

razvoja, ki dobiva ime treh reform. To pa je težko v razmerah, ko je hitro izginila mobilizacijska moč (politični kapital), ki ga je uspela zajeti z za večino dovolj privlačno alternativo socializma, ki je bila izražena na konferenci ZKS in kasneje ZKJ. S tem je bila dana možnost za racionalno razvijanje koncepcije socializma in samoupravljanja, ki ju ne razumemo kot alternativo kapitalizma, temveč kot višjo kvaliteto dela in življenja ljudi. Seveda se ob tem velja vprašati, kaj razbija reformno koalicijo, ki se je na tem konceptu začela oblikovati v Sloveniji in Jugoslaviji. Štirje so razlogi, ki so utrdili ta občutek ogroženosti ljudi zaradi nastalih razmer. Prvi je stara tema o ekonomski izkoriščenosti Slovenije in s kulminacijo na ljubljanskem sodnem procesu, kar je predmet analize posebne skupščinske komisije. To se povezuje tudi z vprašanjem slovenskega jezika. Tretji razlog so ustavne spremembe,

pričakovane, da bodo le-te ustvarile ustavne pogoje odpiranju perspektive za izhod iz krize, bolj optimističnemu življenju, da bodo skratka povezale gospodarske reforme in potrebo po širitvi politične demokracije, oziroma da se bo z nesprejetjem ustavnih dopolnil ta proces ustavil. To pa bi pomenilo vnaprej se sprijazniti z eno samo ambicijo: le preživeti, dokler se bo dalo, s posebej tragičnimi posledicami za tisto, kar mi imenujemo vizija bogatega, humanega, demokratičnega in svobodnega socializma. To bi lahko ostala gola iluzija. In slednjič so razlog tudi dogodki v Srbiji, na Kosovu kot reakcija na to, da se je dolga leta odlagalo reševanje tamkajšnjih problemov, ki so usodni za vso skupnost. Mnogi naši principi so namreč tam na preizkušnji: pravnost države, naši pogledi na človekove pravice in na način njihovega zavarovanja.

Kje so izhodi? V tem stanju se moramo vsi boriti za zaupanje ljudi, ki so nas izvolili. Če govorim za komuniste, je to zlasti vztrajanje na programu ZKJ, in sicer na način, ko te usmeritve, ki so del enotne Zveze komunistov Jugoslavije, na specifičen način uveljavlja vsak v svoji republiki, pri svojem narodu. Podpora je treba imeti v ljudstvu, nič namreč ne pomenijo tista vodstva, ki nimajo podpore ljudstva.

Mi s to javnostjo moramo komunicirati, opuščati birokratske navade, da v forumih sami najbolj vemo, kaj ljudje mislijo. Njihova volja, izražena v naši politiki, naj bi se potrjevala prek te komunikacije. Ljudje, ki so izvolili svoje nosilce oblasti, imajo pravico postavljati vprašanja in organi so jim dolžni dati odgovore. Zaupanje je obojestranski odnos nosilcev oblasti na eni in ljudi na drugi strani.

Institucije slovenske republike, države slovenskega naroda, pa morajo imeti zaupanje tudi v drugih delih Jugoslavije in v skupnih organih v federaciji. Takšnega zaupanja do slovenskih programov dostikrat ni, ker je težko priti do avtentičnih informacij, do avtentičnih stališč. Ljudem ni vselej omogočeno, da bi slišali ali brali avtentična stališča naše republike: vzemimo le izjavo našega predsedstva CK ZKS črnogorskemu in polemiko v CK Srbije. Kolikor vem, v tamkajšnjih sredstvih javnega obveščanja naša avtentična izjava še ni bila objavljena.

Mislim, da je potrebna tudi neposredna komunikacija organov federacije z našimi ljudmi, kajti te ne more nadomestiti nobeno posredovanje funkcionarjev Slovenije. Premalo je tudi nastopanja, pogovarjanja, prisostvovanja teh ljudi ali ljudi iz drugih republik in pokrajin pri nas in obratno.

Mislim, da bi morali doseči polno spoštovanje načela živeti v Jugoslaviji na avnojskih načelih, na podlagi samostojnosti in suverenosti vsake republike. V ustavi naše zvezne države je zapisano, da se skupno dogovarjamo v federaciji o stvareh, ki so skupnega pomena za naše skupno življenje. Te stvari, če niso prav postavljene, imajo posledice na odločanje, na učinkovitost, kjer namesto faktorja uspešnega reševanja vprašanj skupnega življenja lahko prevladajo fak-

torji konflikta, stalne krize in mednarodna nasprotja. Dokler bo enakopravnost v Jugoslaviji zagotovljena, jo bomo Slovenci pa tudi drugi smatrali za svojo državo. Zdaj pa se, kot potrjujejo tudi javnomnenjske raziskave, pojavlja tudi občutek, da vsi ti elementi niso zagotovljeni, da se Jugoslavija izolira od integracijskih procesov v svetu, da grozi nevarnost, da bo ostala v razvoju, da je v Jugoslaviji intenziven proces siromašnja, obstaja bojazen, da ni nekaterih bistvenih obeležij pravne države, ki zagotavljajo integriteto človeka, celo bojazen za varnost ljudi. Zaradi tega je treba zelo aktivno postavljati zahtevo po Jugoslaviji kot sodobni, razviti, gospodarsko učinkoviti družbi, ki bo imela zvezo s svetom, ki bo visoko postavljala svoje ambicije in je ne bodo obremenjevale ideološke dogme, ki so dolgo zamegljevale pogled in izhod iz krize.

Zaradi vsega tega kaže vztrajati na reševanju ekonomskih in socialnih vprašanjih, na reformah ter demokratičnih poti kot edinem načinu reševanja problemov, pa tudi priznavanju legitimnosti nacionalnemu vprašanju, ki je eno najbolj subtilnih, in ga tako kaže tudi reševati.

Iz neavtoriziranega nagovora Milana Kučana, predsednika predsedstva CK ZKS na aktivu sindikalnih delavcev v Poljčah 21. oktobra. Pripravila: Danica Zavrl-Žlebir

TEMA
TEDNA

Vaje v slogu

Radi bi verjeli, da smo pač že preživeli vso tipično zastraševanje s strokovnostjo avtoritet in zaslugami iz preteklosti - tudi pri volitvah. Čeprav nekatere strukture nikoli niso bile in nikdar ne bodo voljene, saj so zaradi svojega nesmrtnega ja, **zakaj smo se pa borili**, tako rekoč od boga dane, se nam le zdi fletno, da nas sem in tja spustijo na volišča.

Vso to dolgotrajno iluzijo, da imamo demokratični vpliv, vse to delikatno mrmranje o pravni državi, civilni družbi, ves ta infantilni občutek, da nam bodo izbranci toplo vračali izkazano jim zaupanje sicer rahlo motijo neki nesinhronizirani šumi že v projektu evidentiranja kandidatov, kaj šele v bolj posvečenih fazah. Vgrajeni mehanizem namreč omogoča, da se sem in tja le odstranijo nezaželeni kandidati.

V vso to volilno telovadbo, vaje po kurzu in v slogu, smo vabljeni kot čreda ovč, kot mladoletni otroci v prvi razred demokracije. Oblast je trdno prepričana, da je čisto dovolj, če nam pri volilnih hokuspokusih ustreže z množičnim sodelovanjem na prvi stopnički. Pozneje, ko naj bi tudi NADZOROVALI izbrance, pa nismo več tolerirani. Zdi se jim čisto in popolnoma odveč, da bi nam sploh omogočili kakšno institucionalno možnost nadzora.

Da ima naša oblast, ki je od vekomaj, tudi pri volilnih fiksulturnih vajah v obveznem slogu in znanih likih vedno prav, kažeta tudi naša skrajna nezrelost in otročarije, ki smo jih zganjali na temeljnih kandidacijskih konferencah (kako fino, kako mestno se to sliši: te-me-ljna-kan-di-da-cij-ska-kon-fe-re-ncal)

Na našo temeljno kandi-konferenco nas je prišlo vseh sedem zavednih delovnih ljudi in občanov ali 0,6 odstotka krajevne volilne baze. Bilo je tako konstruktivno kot vedno, kadar se zberemo mi, neposredni občani sveta: gospe Rozki, volonterski družinski varuški, je žlahta napokala pet do šest mulcev, ki so se razlezli po prazni dvorani, Viktor, starosta vaških alpinistov, pa je prišel v bundi, na kateri je pisalo ZAVARUJE SAVA. Gospa Rozka, ki je po kolenih lezla za mulci, je rekla: »Pa glasujmo enkrat za tamlada«, Viktor pa je zabundal: »Jest sem za kakšnega izkušnega alpinista...«

Po teh predvolilnih izbruhih in nedvoumni izkazih pluralizma interesov smo spesnili zapisnik, novodobni umotvor, v slogu in po kursu. Našega delegata so na občinski kandidaturi primerno stisnili, da se je v republiko izteklo pravo vino naše občinske politične volje.

Ko je neposredna volilka, gospa Rozka, včeraj po radiu slišala, da so na republiški konferenci v Ljubljani neki **elektorji**, je rekla: »Zakaj pa je zaradi štomarjev spet tak pomp.« Viktor pa je volilni izbor komentiral: »Spet eden, ki nima pojma o alpinizmu...«

D.Sedej

GLASBENA LESTVICA RADIA ŽIRI

Glasbena lestvica Radia Žiri Lestvico lahko poslušate v sredo, 2. novembra, od 16. do 19. ure na Radiu Žiri. Gost oddaje bo pevec **Zlatko Dobrič**.

Domča lestvica

- Bojan Rakovec - Katarina
- Stane Vidmar - Spi, moja mala deklica
- Majda Arh - Ne joči srce za njim
- Randes vous - Shopping in Graz
- Meri Cetinič - Ne sodite mi nočas
- Big ben - Mladi Joža
- Agropop - Himna mladosti
- Helena Blagne - Jedna suza
- Pop design - Katra
- Don Juan - Aj, aj, aj

Novi predlog:

Obvezna smer - Moja Slovenija

Tuja lestvica

- Sabrina - Boys
- George Michael - Monkey
- Black - Wonderful Life
- Whitney Houston - Where the broken hearts go
- Eddy Huntington - My day
- Pat Benatar - We belong
- Rick Astley - When I fall in love
- Michael Jackson - Dirty Diana
- Garbo - Perestroika
- Glen Medeiros - Nothings gonna change my love for you

Novi predlog:

Des Leppard - Love bites

Glasovnico izrežite in jo na dopisnici v šestih dneh pošljite na naslov: Radio Žiri, Trg osvoboditve 1, 64226 Žiri.

Glasovalce čakajo lepe nagrade. Izžrebali bomo poslušalca, ki bo dobil posneto video-kaseto, ki jo poklanja Videoteka Trata. Seveda pa eno nagrado poklanja tudi Radio Žiri.

Pohitite s kupončki!

Lestvico ureja **Nataša Bešter**

KUPON

Domača pesem

Tuja pesem

Moj naslov

Novi predlog

Dahnili so da:

V Škofji Loki: **Gordana Verbič** in **Milan Vujić**, **Marija Božnar** in **Anton Hafner** iz Binkelj
 V Kranju: **Tatjana Štrus** in **Pavel Oblak** iz Kranja; **Barbara Zorman** in **Jože Šilarz** Brega ob Savi; **Lidija Cimerman** in **Mirko Žlebir** iz Kranja; **Tuta Domenika** in **Roman Naglič** s Prebačevega; **Milena Skodlar** in **Viktor Nustran** s Česnjevka; **Mojca Florjančič** in **Robert Majcen** iz Zgornjih Dupelj; **Damijana Golob** in **Igor Šink** iz Zgornjih Bitenj; **Tatjana Tičar** in **Franc Štrin** iz Nove vasi; **Irena Krč** in **Igor Skubin** iz Predoselj; **Ksenija Plajnshek** in **Boris Benedik** iz Kranja.
 Čestitamo!

JEŽ

Nikomur ni v ponos taka nesnaga na avtobusni postaji na Javorniku pri Jesenicah...

Počitek

Ko se v svetu gradijo velike avtoceste, po mednarodnih prometnih normah, navadno velja, da se parkirišča in počivališča ob prometnicah gradijo na vsakih - 45 kilometrov.

Naši tovrstni standardi so rahlo drugačni. Na avtocesti Niš - Beograd je postajališče - smetišče na vsak kilometer prometnice!

Od predora Karavanke do Ljubljane naj bi bila kar tri počivališča: po nekaj kilometrih od Hršice na Lipcah, nato v Lescah in v Voklem.

Kaj češ, naj se tudi na cesti ve, da smo narod, ki rabi počitka in še enkrat počitka, narod, ki tudi za volani postane strašno utrujen!

Kaj je pisal Gorenjec oktobra 1908

Letoviška doba v Bohinju

Letoviška doba pri bohinjskem jezeru je za letos končana. Tujci, kateri so zasedli vse postelje ob jezeru, so odšli in vrača se zopet navadni mir v to naravno krasoto.

Imamo sedaj res lepe dneve, da se je sedaj v resnici težko ločiti od jezera in od planin. To leto je bilo tu veliko tujcev. Drugo se to leto pri jezeru ni spremenilo. Govorilo se je o cesti okrog jezera, govorilo o napravi nove ceste ob desnem bregu jezera in da se bo cesta od sv. Janeza do konca jezera rabila le za izprehajališče.

Vse pa se je le govorilo, dasiravno vsakdo ve, kako velikega pomena za celi Bohinj bi bila cesta okrog jezera in kako mogočno bi se povzdignil letoviški pomen jezera. Vsi mostovi v Bohinju so jako slabi in čez te mostove drdra poleti do sto voz in večkrat tudi prav težki avtomobili. Res čudno, da se doslej ni pripetila kakšna nesreča.

Prejšnje čase je bila cesta proti Savici zapuščenca, le včasih se je pripeljal sem kakšen voziček. A sedaj, ko pelje železna cesta do Bohinjske Bistrice, je pa na tej cesti, posebno v poletju, oživilo prav mestno življenje. In naravno je, da vsled tega cesta mnogo več povprave zahteva nego poprej.

Ako se hoče skrbeti za to, da se ob tej cesti ne pripeti kakšna nesreča, napraviti bo treba povsod mostove iz betona. Za prihodnje leto pa se nam obeta, da se na prelepem razgledu ob cerkvi sv. Duha sezida nov moderni hotel. Lega, na kateri bo stalo poslopje, je ena najlepših ob jezeru. Iz poslopja videl se bo ves Bohinj!

Miloš Likar

Nagradna križanka

Rešitev prejšnje križanke: vodoravno: Klausur, latrina, Gorenjec in banka, Jammar, FP, KA, koda, Astor, akter, lat, nevrst, Anchorage, IV, Mhat, tkivo AČ, Saturnus, era, aba, silak, tan, likon, atman, eter, ter, kop, Kalabrija, od, aparatura, mečava, nona, Epirka, Amin, tlak, Anam, nič

Naša Klavdija je izžrebala naslednje reševalce nagradne križanke:

- nagrada: **Marija Martinjak**, Česnjevek 2, Cerklje
- nagrada: **Urška Čibašek**, Rudija Papeža 32, Kranj
- Tri tretje nagrade: **Marjan Mihelčič**, Veljka Vlahoviča 6, Kranj, **France Jeglič**, Ulica 31, divizije 11, Kranj in **Boris Mikolič**, 4. julija 45, Tržič.

Čestitamo!

Za današnjo križanko razpisujemo naslednje nagrade:

- nagrada: 8.000 dinarjev
- nagrada: 6.000 dinarjev
- Tri tretje nagrade po 3.000 dinarjev

Križanke pošljite do srede, 2. novembra, na naslov: Uredništvo Gorenjskega glasa, Moše Pijadeja 1, 64000 Kranj (za nagradno križanko).

svetovni dan varčevanja

KAJ SMO PRIPRAVILI?
OTVORITEV NOVE EKSPOZITURE V ŠENČURJU POSLOVNI ČAS:
 — dopoldne od 8. do 11. ure
 — popoldne od 13. do 17. ure
 — sobotah od 7.30 do 11. ure
 — ob ponedeljkih ZAPRTO

SLIKARSKO RAZSTAVO V EKSPOZITURI JLA 1 BREZPLAČNE KINOPREDSTAVE ZA MLADINO PREDSTAVE BODO
 — sobota, 29. 10. 1988: Škofja Loka ob 10. uri
 Jesenice ob 16. uri
 — nedelja, 30. 10. 1988: Kranj ob 10. uri
 Bled ob 10. uri
 Radovljica ob 10. uri
 Železniki ob 10. uri
 Tržič ob 15. uri

ljubljanska banka

Temeljna banka Gorenjske Kranj

Gorenjc in banka — formula prihranka

GLAS	PREPR. SPOR	ROKOPIS	OTOK V SEV JADRA NU VZH OD SILBE	FR. FILM IGRALKA IN BALETKA CARON	ERWIN RESCH	MESEC ŽIDOV KO LEDARJA	SRB MESTE CE OB REKI UVAC SLO VI PO SIRU	AVSTRIL DIRIGENT (HERBERT)
MESTO V SZ OB DNEPRU								
SOPRANI STKA HEY BALOVA								
JANEŽ (LATIN) TRAVNATA POKRAJ V J. AMERIKI					VRSTA UJEDE HRV. POPEV KARICA			
VRSTA DIVJE SMOKVE					VELIK OGENJ KLADA ZA SEKANJE			KALCU STARA DOLŽIN SKA MERA
STARIN. DUSKA ZBIRKA BASNI								PISATELJ CANKAR
KRAJ NA KOČEV SKEM				LEP MJA DENIČ IZ GR. MITOL MODERN PLES				PANČEVO AM FILM IGRALC HUDSON
RUDI FINZGAR		ARZEN SEV AMER LOVEC NA KOŽUHOVINO			MESNA JED	ZAPORA. PREGRA. DA JEZ ZAGRADA	NAPRAVA PRI STROJ KRLJEVA DRAMA	MATEO ...? "GUZMAN DE ALFARACHE" (ROMAN) GL. MESTO ALBANJE
PRITOK DONAVE V ROMUNJI			KRHK K VINA SIVE BARVE (CO)				SOL OLEIN SKE KISL. PESNIŠKA OBLIKA	
SKALA V VODI			VRSTA APERITIVA BREZOBIL GMOTA				BRIT. OTOČ JE V ROKAV PRELIVU ABELOV BRAT	
PREDMO LNEC V MOŠEJI				ALPSKI SMUČAR CENTER NA SVEDSKEM			METALUR GORIVO VRSTA VIRUSOV	ERBU PRVI SEKRE TAR OZN (TRYGVE)
SLOVANSKO DREVO				TER NIKO MATUL				IME NEM. PISATELJI CE IZ CELJA KARLINOVE
UMAZANJE ONEČE JANJE								STRUPEN PLIN Z OSTRIM VONJEM CNP
GLAS	MAJHNA UTEŽNA ENOTA				IME DVEH GR. JUNA KOV PRED TROJ			AVTOR KRIŽANKE R. NOC

SPOŠTOVANI,

Dovolite mi, da vam v kratkem predstavim svojo novo trgovino
COKLA
s cokli in copati, ki se nahaja na
Tavčarjevi ulici 7 v KRANJU

Vabim vas na obisk in nakup mojih izdelkov po konkurenčnih cenah in zelo veliki izbiri za staro in mlado.

Naj naštejem nekaj izdelkov s cenami:

- **šolski copati od št. 27 do 45**
cena od 11.000 do 15.000 din
- **otroški copatki z vezaikami**
cena 14.000 din
- **krzneni copati (ovčja koža) od št. 20 do 41**
cena 12.000 do 20.000 din
- **moški natikači iz blaga in trdimi podplati**
cena od 12.000 do 15.000 din
- **ženski natikači iz blaga in trdimi podplati**
cena od 11.000 do 15.000 din
- **ženski in moški natikači iz usnja**
cena od 14.000 do 19.000 din
- **moški in ženski natikači iz blaga in skaja**
cena 4.000 din

Nudim vam tudi **cokle II. kvalitete** po izredno ugodni ceni od 10.000 do 20.000 din, otroške pa že od 5.000 do 10.000 din.

ODPRTO od 9. do 12. ure in od 14.30 do 18. ure
sobota od 8. do 12. ure

PRIDITE, VEDNO STE DOBRODOŠLI!

GORENJSKA OBRтна ZADRUGA p.o.
Likoarjeva 1/a
64000 KRANJ

Po sklepu Zadržnega sveta z dne 21.10.1988 razpisujemo natečaj

ZNAK FIRME

Natečaj se lahko udeležijo vse fizične in pravne osebe iz SFRJ

Znak naj bi simboliziral dejavnost obrtne zadruga.

Komisija bo upoštevala pisne predloge do 10.11.1988.

Podrobnejše informacije dobite na telefonu 28-680.

gorenjski tisk p.o.

Moše Pijadeja 1, p.p. 81
64000 KRANJ

Objavlja prosta dela in naloge

ANALITIČNA EVIDENCA KUPCEV

V. stopnja izobrazbe ekonomske smeri

Delo je enozmerno in ga združujemo za nedoločen čas z dvomesečnim poskusnim delom.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska služba delovne organizacije 8 dni po objavi.

ŽITO LJUBLJANA
TOZD PEKARNA KRANJ
NAKLO, C. na Okroglo 5

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge:

PRIPRAVA KOMISIONOV - 1 delavec

Pogoj: osnovna šola in priučitev (SKR - živilska predelava), 3 - 6 mesecev delovnih izkušenj

KONTROLIRANJE GOTOVIH IZDELKOV - 1 delavec

Pogoj: IV. stopnja strokovne izobrazbe - trgovske ali živilske smeri, 3 - 6 mesecev delovnih izkušenj

Delovno razmerje bo sklenjeno s polnim delovnim časom za nedoločen čas in poskusnim delom, določenim v samoupravnih splošnih aktih.

Kandidati za opravljanje navedenih del in nalog naj svoje prošnje z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo na naslov: ŽITO LJUBLJANA, TOZD PEKARNA KRANJ, 64202 NAKLO, C na Okroglo 5. Rok za prijave je 8 dni od objave. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po izteku objave.

VZGOJNOVARSTVENA ORGANIZACIJA RADOVLJICA

Komisija za delovna razmerja in kadrovska vprašanja Vzgojnovarstvene organizacije Radovljica objavlja prosta dela in naloge

KNJIGOVODJA OSEBNIH DOHODKOV V Vzgojnovarstveni organizaciji Radovljica

POGOJI:

- dokončana srednja ekonomska šola finančne smeri
- 2 leti delovnih izkušenj na enakih delih ali podobnih delih in nalogah
- zaželeno poznavanje dela na računalniku.

Delovno razmerje bomo sklenili za določen čas, čas nadomeščanja delavke na porodniškem dopustu.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na naslov: Vzgojnovarstvena organizacija Radovljica, Kopalniška 10.

O izbiri bomo kandidate pisno obvestili.

TOVARNA ŠPORTNEGA ORODJA p.o.
BEGUNJE št. 1,
BEGUNJE NA GORENJSKEM

Na osnovi 9. člena Pravilnika o delovnih razmerjih, Pravilnika o notranji organizaciji in seznamu del in delovnih nalog in sklepa komisije za delovna razmerja DO ELAN objavljamo prosta dela in naloge

1. POSLOVODJA
2. SAMOSTOJNI TEHNOLOG III
3. SREDNJE ZAHTEVNA ELEKTRIKARSKA DELA

Ad 1) V. stopnja srednjega usmerjenega izobraževanja, smer trgovski poslovodja, 2 leti delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih, pasivno zanje 1 tujega jezika in poskusno delo 4 mesece. Delovni čas je deljen.

Ad 2) Višja izobrazba lesne smeri, lahko tudi pripravnik ali V. stopnja srednjega usmerjenega izobraževanja lesne smeri, 4 leta delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih in poskusno delo 4 mesece.

Ad 3) V. stopnja srednjega usmerjenega izobraževanja, smer elektrotehnik za šibki tok, 1 leto delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih in poskusno delo 3 mesece, ali IV. stopnja srednjega usmerjenega izobraževanja, oz. KV električar, šibki tok, 2 leti delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih in poskusno delo 3 mesece. Delavec mora imeti opravljen izpit iz varstva pri delu.

Pisne ponudbe sprejema kadrovska služba ELAN tovarna športnega orodja, Begunje na Gorenjskem, 8 dni po objavi.

O izidu bodo kandidati obveščeni v roku 30 dni od preteka objave.

Delavski svet TOZD Tehnični in kemični izdelki razpisuje delovno nalogo

DIREKTORJA TOZD

Kandidati morajo poleg splošnih, z zakonom predpisanih pogojev, izpolnjevati še naslednje:

- visoko strokovno izobrazbo tehnične, organizacijske ali ekonomske smeri in najmanj 3 leta prakse v gospodarstvu ali
- višjo strokovno izobrazbo tehnične, organizacijske ali ekonomske smeri in najmanj 5 let prakse v gospodarstvu,
- znanje tujega jezika
- organizacijske in vodstvene sposobnosti
- ostale pogoje, določene v Družbenem dogovoru o uresničevanju kadrovske politike občine Kranj.

Izbrani kandidat bo imenovan za 4 leta.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisanih pogojev pošljite najkasneje v 15 dneh po objavi v Kadrovski sektor delovne organizacije Sava Kranj, Škofjeloška 6, 64000 Kranj.

Kandidate bomo o izidu obvestili v 30 dneh po zaključku razpisa.

ALPETOUR
TURISTIČNA AGENCIJA
ŠKOFJA LOKA

ANTENINA KARAVANA V TUHELJSKIH TOPLICAH, ODH. 26. 11.

DAN REPUBLIKE NA MORJU, V TOPLICAH ITN.

UPOKOJENCEMNUDIMO JESENI IN POZIMI POCENI POČITNICE V RABCU (DIN 115.500 V NOVEMBRU ZA TEDENSKO BIVANJE)

DUNAJ — BRNO 2 DNI, ODH. 11.11.

RIM, LETALO, 2 DNI ODH. 26.11.

RAVENA SAN — MARINO — PADOVA, 2 DNI

INFORMACIJE IN PRIJAVE V ALPETOUROVIH TURISTIČNIH POSLOVALNICAH.

TERMIKA LJUBLJANA
TOZD PROIZVODNJA ŠKOFJA LOKA, o.sub.o.

Objavlja na osnovi sklepa komisije za delovna razmerja TOZD prosta dela in naloge:

1. KLEPAR VZDRŽEVALEC

za potrebe vzdrževanja strojnih naprav in objektov v DE BODVLJE.

Pogoj: KV klepar
1 leto delovnih izkušenj s področja vzdrževanja

2. UPRAVLJALEC NA KOMANDNEM PULTU

za nadomeščanje že razporejenih upravljalcev v DE TRATA
Delo je troizmensko.

Pogoj: KV električar
1 leto delovnih izkušenj s področja elektro vzdrževanja

3. BRIZGALEC POLIESTRA - ponovna objava

za delo pri brizganju poliestra v DE POLJANE

Pogoj: KV ličar ali pleskar
fizična in zdravstvena sposobnost za opravljanje navedenih del

Delo v vseh primerih se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh od dneva objave na naslov: Termika TOZD Proizvodnja Škofja Loka, Trata 32. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po izteku roka za prijavo.

Podrobnejše informacije lahko dobite v kadrovski službi na telefon 631-151.

ANKETA
REZULTATI
ŽREBANJA

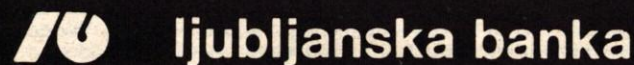
DENARNE NAGRADE

1. **500.000 din**
JANUŠIČ Polona, Zapis — Reber 9, Bled
2. **300.000 din**
PUSLOSLENSĚK Slavica, Betonova 9, Kranj
3. **200.000 din**
MALI Marinka, Zg. otok 13, Radovljica
4. **100.000 din**
GORENC Ani, Gradnikova 7, Kranj
5. **50.000 din**
ARH Majda, Sp. Gorje 159, Zg. Gorje

IN ŠE DESET PRAKTIČNIH NAGRAD

- SVETINA Anica, Titova 96, Jesenice
- PUŠAVEC Janez, Ovsiše 14 a, Podnart
- JEŠE Hedvika, Sp. Dobrava 8, Kropa
- BURKELJC Mija, Naselje pod Hribom 61, Gozd Martuljek
- MEJAČ Franc, Cankarjeva 20, Trzič
- AŽMAN Janez, Trg prešernove brig. 8, Kranj
- ŠOLAR Antonija, Selca 93, Selca
- ŠUŠTERŠIČ Agata, Reteče 75, Škofja Loka
- MAROLT Ivana, Dvorska vas 29, Begunje
- BERNIK Janja, Jegorovo 29, Škofja Loka

NAGRADE BOSTE PREJELI PO POŠTI

Temeljna banka Gorenjske Kranj

Gorenjc in banka — formula prihranka

JELOVICA

lesna industrija p.o.
64220 Škofja Loka, Kidričeva 58, p.p. 114

Po sklepu delavskega sveta delovne organizacije Jelovica, lesna industrija, Škofja Loka, skladno z določili 135. člena statuta, razpisni komisiji razpisujeta dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

1. VODJA PODROČJA TRZENJA
2. VODJA FINANČNO GOSPODARSKEGA PODROČJA

Kandidati za opravljanje razpisanih del in nalog morajo poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom in družbenim dogovorom o oblikovanju in izvajanju kadrovske politike v občini Škofja Loka in drugimi predpisi, izpolnjevati še naslednje pogoje:

Pod 1. da imajo
— visoko strokovno izobrazbo ekonomske smeri
— pet let delovnih izkušenj
— registracijo za opravljanje zunanjetrgovinskih poslov

Pod 2. da imajo
— visoko strokovno izobrazbo ekonomske smeri
— pet let delovnih izkušenj

Izbrana kandidata bosta imenovana za dobo štirih let.

Pisne ponudbe s priloženimi dokazili o izpolnjevanju razpisanih pogojev naj kandidati pošljejo v roku 8 dni od dneva objave razpisa na naslov: Jelovica lesna industrija, Škofja Loka, Kidričeva 58, s prispisom področja, za katerega se prijavljajo.

Kandidati bodo o imenovanju obveščeni v roku 30 dni po poteku razpisa.

Osnovno zdravstvo Gorenjske o.o.
TOZD ZDRAVSTVENI DOM KRANJ, b.o.

OZG, o.o. - TOZD Zdravstveni dom Kranj, b.o., Kranj, b.o., Kranj, Gosposvetska c. 10 objavlja po sklepu komisije za delovna razmerja prosta dela in naloge

DIPLOMIANEGA LOGOPEDA

POGOJI: VII/1 zahtevnostna stopnja izobrazbe - smer logopedija
1 leto delovnih izkušenj
poskusno delo 60 dni.

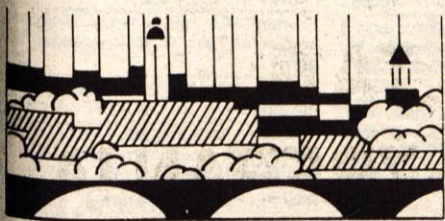
Delovno razmerje združujemo za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Kandidati naj pošljejo pisne ponudbe z opisom dosedanjih delovnih izkušenj in dokazil o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na nslov: OZG, o.o. TOZD Zdravstveni dom Kranj, b.o., Gosposvetska c. 10, 64000 Kranj.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh.

ELITA ZA VAS ELITA ZA VAS
Elita KRANJ MLADINSKI SALON TITOV TRG 7
IZREDNA PONUDBA ZIMSKIH JAKEN
OD 32.000 DO 49.000 DIN
IN OSTALIH ZIMSKIH MODNIH OBLAČIL

ELITA ZA VAS ELITA ZA VAS ELITA ZA VAS ELITA ZA VAS ELITA ZA VAS

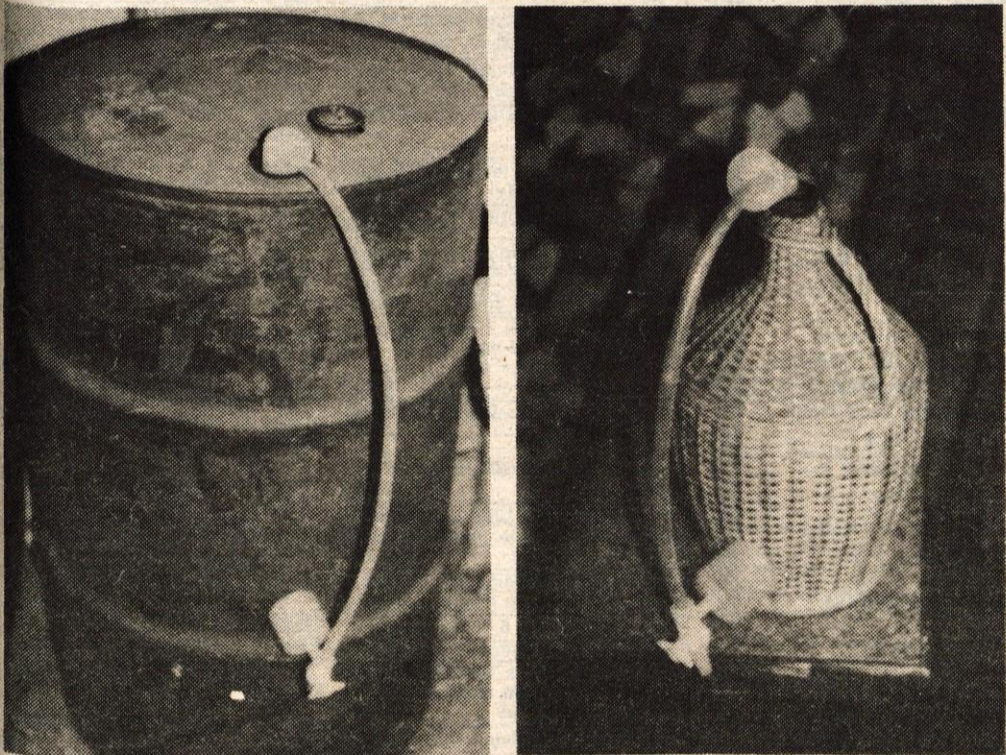
RADIESTEZIJSKO DRUŠTVO GORENJSKE KRANJ

OBVEŠČA

vse varovance, naročene v novembru 1988 naj pred dogovorjeno terapijo in detekcijo pokličejo tel. številko 064-27-486 od 6.00 do 7.00 ali od 10.00 do 11.00.

RDG KRANJ

IZBRALI SO ZA VAS

Ste že imeli težave pri pretakanju tekočin, kot so mošt, vino, kis ali naftni derivati, bencin, plinsko olje, kisline in podobno. Sedaj pretakanje lahko opravite brez vsakih težav s praktično **PRETOČNO PIPO**s pretokom približno štirih litrov na minuto. Pipa je lahko stalno nameščena na posodi, okolje pretakanja ostane čisto. Večnamensko pretočno pipo si lahko nabavite v prodajalnah: **MERKUR, GLOBUS** in **GRADBINKA** v Kranju, v **UNIONU** na Jesenicah, v **KOVINI** Lesce, v Blagovnici Škofja Loka in Ferrum v Ljubljani.

MODA + KVALITETA + ZMERNE CENE
 = formula EL

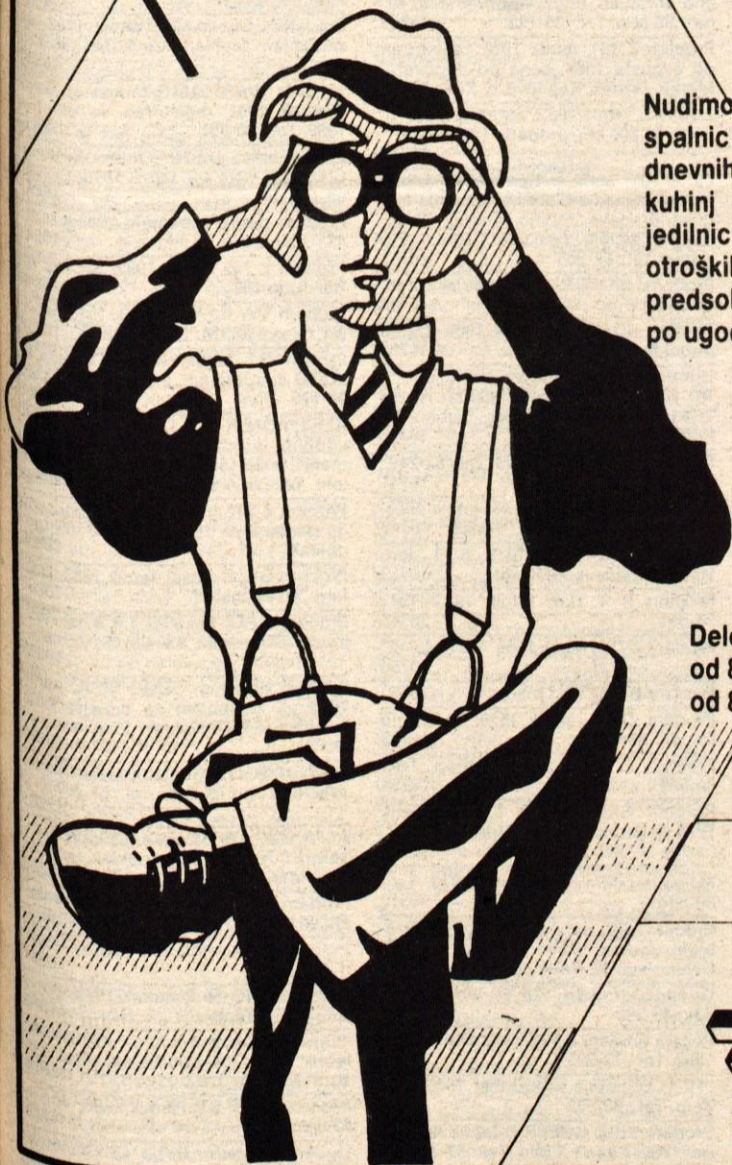

v tovarniški trgovini modne konfekcije **ELKROJ** na **DETELJICI** v **TRŽIČU**

runska volna, žamet, bombaž, termo jeans, podložene jakne iz jeansa, smučarske hlače, smučarski kombinezoni...

VELIKA IZBIRA HLAČ ZA VSO DRUŽINO
POSEBEJ BOGATA IZBIRA ZA OTROKE
TOVARNIŠKO ZNIŽANJE CEN DO 40 %

Ne ogledujte si pohištvo samo **OD DALEČ!** Obiščite naš **SALON**, kjer vam bomo prijazno postregli in strokovno svetovali ob nakupu!

Nudimo vam pohištvo za opremo spalnic dnevni sob kuhinj jedilnic otroških sob predsob po ugodnih prodajnih pogojih

Poleg tega imamo razprodajo vzorcev in opušenih programov masivnega borovega pohištva

Delovni čas: Non - stop od 8.30 - 19.00 od 8.00 - 13.00

Združena lesna industrija Tržič p.o.

NAGRADNO ŽREBANJE PRI ŠPAROVČU

Prva nagrada gre v Naklo - Gorenjski glas iz Kranja in Market Šparovec iz Struge pri Borovljah sta organizirala nagradno igro. V Gorenjskem glasu smo objavili kupon z vprašanjem: koliko kilometrov je od mejnega prehoda na Ljubelju do Šparovčeve trgovine. Odziv naših bralcev in kupcev v Šparovčevi trgovini je bil izredno dober, saj je Šparovec pet pravih odgovorov nagradil z mikavnimi nagradami. Prva nagrada je bila enotedenski penzion za dve osebi v Sport hotelu Turracher Hohe, 1763 metrov visoko v bližini Osojskega jezera in znanega turističnega središča Feldkirchen. Lastnik penziona je Aleksander Mulley. Ob penzionu je smučišče, prav tako pa ima penzion savno, zimski bazen, skratka popolno turistično ponudbo. Druga nagrada je bila kasetofon, tretja mixer Molinex, četrta radijska budilka in peta 10 litrov olja. Ob prisotnosti Šparovca. Mulleya in zastopnika proizvajalca kave Alvorada Petra Leinbergerja sta žrebala Kristina in Tomaž Šparovec. Prvo nagrado je sreča poklonila Janezu Voglarju, Pokopališka 14, Naklo, drugo Dragici Suštar, Binkelj 9, Škofja Loka, tretjo Marjanu Trškano, Jaka Platiša 3, Kranj, četrto Danijelu Veži, Loka 13, Tržič, in peto Tončki Ferjan, Češnjek 4, Kranj. Izžrebanci, oglasite se v Marketu Šparovec.

SALON POHIŠTVA DETELJICA TEL.: (064) 50 795

